

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDO · POLITIKAI · NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 április 9 Szombat

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 82 szám

5687 Niszán 7

Benszülött és bevándorolt kisebbségek

Egy idő óta újra sokat beszélnek a buka-
resti parlamentben az idegenekről. E szó körül,
amely románul „streini”-t jelent és nem a leg-
barátságosabban hangzik, sokszor és könnyen
támadnak fogalmi zavarok, mert nem lehet
sohasem pontosan tudni, hogy adott esetben
csak a külföldi állampolgárt értik-e idegennek,
avagy a teljesjogu román állampolgárságot élvező
kisebbségi lakost is. Egy parlamenti vita kap-
csán Goga belügyminiszter tisztázni igyekezett
ezt a fogalmat, amikor kijelentette, hogy
különbséget kell tenni a benszülött és a be-
vándorolt kisebbségek között. Gogának ez a
kijelentése mindenestre haladást jelent, annál
is inkább, mert a belügyminiszter rögtön hozzá-
tette azt is, hogy a népszámlálás és az állam-
polgársági revízió nem a benszülött kisebbségek
ellen irányul, sőt, — amint mondotta — ez a
revízió éppen a kisebbségi elemek érdekében
történik.

Az így megfogalmazott idegen-revízió ellen
nem lehet kifogása senkinek sem, különösen,
ha az állam magasabb érdekei megkívánják
ezt a hermetikus elzárkózást új állampolgárok
elől. Bár úgy tudjuk, hogy a legtöbb európai
állam nemcsak, hogy nem zárkózik el mereven
attól, hogy lakosságának számát új rétegek
bevándorlásával szaporítsa, sőt állandóan könnyi-
téseket tesz a naturalizáló törvények szigorú
paragrafusain. Franciaország például évről-
évre enyhíti honosítási törvényeinek szakaszait
és egyre könnyebben teszi lehetővé a beván-
dorolt idegeneknek a francia állampolgárság
megszerzését. Franciaországban ma már mind-
össze háromévi ottlakás szükséges az állam-
polgárság megszerzéséhez és idegen apáknak és
francia anyáknak gyermekei automatikusan
francia állampolgárok lesznek.

Minden államnak azonban szuverén joga,
hogy a honosítás kérdését úgy rendezze, ahogy
azt érdekeinek legmegfelelőbbnek látja. És ha
a kormány úgy gondolja, hogy az állam ma-
gasabb érdekeit védelmezi meg az idegenek
beköltözésének és letelepedésének megakadályo-
zásával, úgy természetesen életbeléptetheti azo-
kat a korlátozásokat, de mindenestre számolni
kell azzal, hogy a reciprocitás elve alapján a
külföld felé orientálódó és más országokban
munkaalalmat, vagy elhelyezkedést kereső ro-
mán alattvalók könnyen visszautasításra talál-
hatnak azokban az országokban, amelyeknek
állampolgárait Romániából kiutasítják.

Az ugynevezett idegen-revízió alkalmából
azonban nagyon fontos, hogy a végrehajtó kö-
zegek is élesen külön tudják választani a ben-
szülött és bevándorolt idegeneket. Fontos, hogy
a készülő ellenőrzés során ne tegyék ki fölös-
leges zaklatásoknak a kisebbségi polgárokat és
a már egyszer törvényesen megszerzett állam-
polgársági jogot ne vessék újabb torturák alá.
Bár a kisebbségi lakosságra ráférne egy állam-
polgársági revízió, de nem olyan, aminőre a
kormány gondol. Revízió alá kell venni azok-
nak az ügyét, akik, noha az állampolgársági
jog minden előfeltételének birtokában vannak,
mégis kimaradtak a listából. És revízió alá kell
venni azoknak az ügyét is, akiknek teljesen
rendben lévő állampolgárságát, teljesen illeték-
telen személyek megfélembzték és a felelőzést
következményeképpen a felsőbb fórumok több-
nyire lényegtelen formahibák miatt töröltették
az illetőket az állampolgársági lajstromból.

Ugy hisszük, a kormánynak első kötelessége
és feladata az volna, hogy mindazokat az állam-
polgári jogok teljes birtokába juttassa, akiknek

erre természetes és törvényadta joguk van. És
ha a kimaradottakkal történt jogtalanságot
reparálják, hozzájárulhat a kormány ahhoz, hogy
kikutassa, vannak-e olyanok, akik a fennálló
paragrafusok ellenére jutottak be a listába.
Ennél a revízióval azonban újra vigyázni kell

a kormánynak arra, hogy az ezerféle zaklatás-
nak kitett állampolgárait hiábavaló módon ne
molesztálják újra, mert hiszen az életnek leg-
főbb célja és értelme mégsem azt, hogy az
ember hatóságról-hatóságra, ajtóról-ajtóra cédu-
lákkal járjon igazolni jelenlétét ezen a földön.

Napról-napra örvendetesen javul az uralkodó állapota

Bucuresti-Bukarest. április 8. Két nap óta az orvosi jelentések az uralkodó egészségi ál-
lapotának tartós javulásáról számolnak be. A ma kiadott hivatalos orvosi jelentés a következő:
Ofelsége a király az éjszakát jobban töltötte. A broncho-pulmonaris tünetek visszafejlődnek, a
király fokozatosan erősödik. Hőmérséklet tegnap este 37,5, ma 36,4, érverés 60, légzés per-
cenként 22. Aláírás dr. Mamulea és dr. Romalo, Bucuresti, április 8-án délben.

Hétfőn vagy kedden lép életbe az új vámtarifa?

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hivatalos lap szombat
reggeli száma külön mellékletben hozza az új behozatali vámtarifa első részét, vasár-
nap pedig a befejező részt. Az eddigi tervekkel szemben, amelyek szerint a tarifa
csak 25-én, esetleg már 20-án fog életbelépni, az a hír terjedt el a fővárosi lapok-
ban, hogy a pénzügyminiszter nem várja be április 25-ét, hanem az új vámtarifát a
„Monitorul Oficial”-ban való megjelenése után, vagyis hétfőn, vagy kedden már életbe
is lépteti. Ebben az esetben a tarifát életbeléptető királyi dekrétumnak lesz egy
záradéka, amely azokról az árukról fog intézkedni, amelyek már utban vannak, de
csak a tarifa életbeléptetése után érkeznek az országba.

Népszámlálás lesz az ország- ban román husvét vasárnapján

A kolozsvári városházára megérkeztek már a népszámlálási űrlapok

(Cluj-Kolozsvár, április 8. Az Uj Kelet tu-
dósítójától.) A bukaresti parlamentben külön-
böző felszólalások során Goga belügyminiszter
már többször kijelentette, hogy az országban
közelebről népszámlálást tartanak. A bukaresti
lapok is több ilyenértelmű tudósítást közöltek,
anélkül azonban, hogy az ország a készülő né-
pszámlálás részleteire vonatkozólag bármit is
megtudhatott volna. Most azután, mint azt bu-
karesti tudósítónk jelenti, a belügyminiszter
elhatározta, hogy

a már régen tervezett népszámlálást a
román husvétii ünnepek első napján
tartják meg.

A távirattal egyidejűleg a kolozsvári város-
háza már meg is érkezett a belügyminiszter-
ium utasítása a népszámlálás végrehajtására.
Az utasítással egyidejűleg megjötték a blanket-
ták is, amelyeknek segítségével a népszámlálást
végrehajtják.

Hogy a népszámlálásnak tisztán sta-
tisztikai, adatgyűjtési jellege van, vagy
az ország lakosságának ellenőrzése
célját szolgálja, azt természetesen ma
még nem lehet megállapítani.

Tény az, hogy a városházán már megtették
az előkészületeket a népszámlálás végrehajtá-
sára. Husvét vasárnapján a város tisztviselői és
alkalmazottai szét fogják vinni a város lakos-
ságának a nyomtatott népszámlálási lapokat,
amelyeket kitöltésük után néhány napon belül
be fognak szedni.

A népszámlálási lapok kizárólag román
nyelven vannak kiállítva és a következő felírat
viselik:

AZ 1927. ÉVI ÁPRILISI NÉPSZÁMLÁLÁS.

Ezután a hely (megye, járás, község, utca
és házzám) megjelölése következik, majd a lap
egy-egy kitöltésére váró rubrikái, amelyek sor-
rendben a következők:

1. a családó neve és keresztnéve, 2. szüle-
tési helye és ideje.

3. etnikai számozása (születési nemze-

tisége). Ez a rovat a következő nemzeti-
sékeket sorolja fel, mint megjelölén-
döket: román, német, magyar, lengyel,
csehszlovák, bulgár, jugoszláv, orosz,
zsidó, török, tatár, rutén, ukrán, olasz,
francia, angol, vagy más.

4. Vallás (felekezet), 5. családi állapot, 6. tud-
ni, vagy sem, 7. foglalkozás, 8. az illető lakás-
ban lakó családtagjainak száma és megoszlása
nemek szerint, 9. az alkalmazottak száma és
megoszlása nemek szerint,

10. a népszámlálás idején a családnál
tartózkodó vendégek, vagy a kosztosok
száma és megoszlása nemek szerint.

Az egyes rovatok után a népszámlálás vég-
rehajtásához adott instrukciók következnek.
Eszerint a népszámlálás célja az, hogy meg-
állapítható legyen az egy községben legálisan,
vagy csak ideiglenesen tartózkodó családok
száma. Az egyes rovatokba azokat a családta-
gokat is be kell vezetni, akik átmeneti időre
eltávoztak a községből. Egy és ugyan-
azon családhoz tartozónak tekintetnek azon
személyek, akiket rokoni kötelek fűznek egy-
máshoz, ugyanazon házban laknak és közös
háztartásban élnek.

Azok a családtagok azonban, akik
hosszabb időre távoztak el hazáról,
valamint: katonák, akik kaszárnyák-
ban teljesítenek katonai szolgálatot, a
kolostorban tartózkodó szerzetesek,
kórházban fekvő betegek, valamint
azok, akik börtönbüntetésüket töltik,
menhelyeken, agghemházakban van-
nak internálva, vagy árvaházakban, a
jelenlegi tartózkodási helyükön szá-
mláltnak meg.

Ezeket tehát nem kell beírni a családtagok
közé, mert ezeket az illető intézmények fogják
nyilvántartani.

A népszámlálási lap második oldalán a csa-
ládtagok, alkalmazottak és vendégek kitöltésre
váró rubrikái állanak.

1927. április 8

TÉSEK

vastagabb betű-
s 50 lej. Állást-
röghirdetések díja
egy továbbiunk
egyzési hírek díja
50 lej.

kmában, valamint
bőr kezelésben és
ésbeu teljes jár-
al több évi szak-
séggel Erdély és
területén bevezet-
zói esetleg raktár-
állást keres, jelen-
ellmondatlan állás-
6 fiatalember. —
ember” jeligére a
shivatala továbbit.

nk megvételre mo-
00—600 m/m-es,
alu, vagy rendes,
és Abrihter
et. Ajánlatokat
” jeligére a ki-
rünk.

esselényi-utcában
utorozott szoba,
ba használatlalt 2
vagy házaspár-
ere kiadó. Cim a
talban.

i dughagyma na-
ételben kapható
Tudor Vládi-
s.

ódi farkas kutya
15. ajtó 8.

gok

r fi- és
a,
4.

on

ej helyett 150
" 125
" 50
" 150
" 270
" 130
" 125
" 75
" 60
" 110
" 75
" 125
" 50
" 60
" 60

nt 30 lej he-
Dr. Durian:
Prager Ha-
Die Am-
ve. Trimberg:
te. — Das
flein: Bilder
— Gorelik:
iom Asch. —
rger: Lesser
Marzynski:
r Tischdank.

ég külön.
t is feladni.

INNEN-ONNAN

BALZAC AZ ÖNDICSÉRETRŐL. Néhány kedves történetet mesélnek el Balzacról, az Emberi komédia írójáról, aki amily komor, titáni munkás volt az íróasztalánál, ép oly vidám volt a társaságban.

Egy alkalommal elmondta Balzacnak, hogy az entraguesi Balzacok, akiknek leszámított-jául tekintette magát, nem ösmerik el rokonuknak. Az író így válaszolt:

— Az csak az ő bajuk.

(És igaza is volt. Mert ma a história aligha tudná, hogy valaha éltek az entraguesi Balzacok, ha az író nem emlegetné.)

Máskor valaki égig magasztalta legujabban megjelent regényét.

— Látja — kiáltotta Balzac — önt valóban irigylem. Boldog lehet, hogy nem ön írta ezt a regényt.

Bámulója hökkenten tekintett rá, mire az író így szólt:

— Ön legalább minden jót és szépet elmondhat róla. Nekem azonban ez tilos. Pedig ebben a tekintetben teljesen egy véleményen vagyunk.

(Az ő idejében még nem volt divatos az öndicséret)

Íróbarátjainak gyakran hangoztatta, hogy tartózkodni kell mindenféle szerelemtől. Az ifjabb Dumas-nak, mikor egyik kalandjából a másikba csöppent, ezt mondta:

— Tudja-e fiatalember, hogy milyen sokba kerül egy csókos éjszaka? Egyetlen nő sem ér fel azzal a boldogsággal, hogy az ember évente megjelentet két regényt.

Gautiernek a következő tanácsot adta:

— Nem engedem meg önnek, hogy szerelmes legyen. Legfőleg azt, hogy olykor-olykor szerelmes leveleket írjak. Az legalább fejleszt a stílust.

IRÓI TISZTELETDIJAK ÉS AZ ÁLLAMKINCSTÁR. Franciaországban a pénzügyminiszter meg akarja sápolni az írókat. A népszerűségről és kenyérkeresetről vitatkoznak.

Ebből az alkalomból fölemlítik, hogy Sarceynek, a hírneves kritikusként egyszer valami orfeumigazgató azt ajánlotta föl, hogy tartson az orfeumban egy rövid előadást s utána mutasson föl egy bohócruhába öltözött kis malacot, ezért 100.000 frank tiszteletdíjat fizet neki. A kritikus az ajánlatot visszautasította. Azt felelte, hogy még jótékony cél érdekében sem fogadná el.

Párisban három nagy társaság foglalkozik azzal, hogy behajtsa a különböző szerzői tiszteletdíjakat. A rideg fiskus azt állítja, hogy egy írónak hirtelen támadt népszerűsége ahhoz a szerencséhez hasonlítható, mellyel az emberek a sorsjátékon nyernek s ezt épúgy meg kell adóztatni. A siker — az adóhivatal e bölcsé szerint — a tehetség, a munka és szerencse összejárásának. Az utóbbi nélkül hajítófát sem ér a tehetség és munka.

Franciaországban a sorsjáték nyerőit csak abban az arányban adóztatják meg, hogy tökéjükhöz képest milyen összeget nyertek. Most azt az indítványt vetette föl a államkincstár, hogy a zeneszerzőket, költőket, drámaírókat, akik valamilyen munkájukkal nagy összegeket keresnek, ugyanígy adóztassák meg.

Boldog ország, ahol az írók „adófizető polgárok lehetnek.

BOBBY. Így becézik-csufolják az angol rendőrt. Bobby köztudomásúlag a világ legudvariassabb rendőre. Ellenben most Sir William Howard, a londoni rendőrfőnök alantasaihoz az alábbi körlevelet intézi:

— Állandóan panaszok érkeznek hozzám, hogy a rendőrök nem eléggé udvariasak a közönséggel szemben. Minthogy a panaszok megmegújulnak, azt kell hinnem, hogy nem egészen ajaptalanok. Elvárom rendőreimtől, hogy föltétlenül udvariasak legyenek. Az udvariasság semmibe se kerül. Ha udvariatlanok, akkor tekintélyük csökken. Remélem, nem kell újra fölhívni figyelmüket erre a szempontra. Az udvariasság biztosítja a rendőrség s a közönség közti egyetértést, nélküle lehetetlenné válik minden rendfentartás.

A rendőrfőnök elrendelte, hogy körlevelet minden rendőrkaszárnyában fölolvassák három napon át és három hónapig hasonló tárgyú

intelmeket és előadásokat kell tartani a rendőrlégénységnek.

A londoni újságok védelmére sietnek a meg-rágalmazott szegény Bobbynak. Bobby nem udvariatlan, sőt ép az udvariasságának áldozata. Akárki hozzáfordul, készségesen válaszol, mindenkinek utbaigazitással szolgál, mindenkinek válaszol. De a közönség szüntelenül zaklatja, minden csip-csup ok miatt. Nem éri be azzal, hogy megkérdézi tőle az utcát, mikor tényleg eltéved, vagy oltalomért fordul hozzá veszedelem esetében.

Különösen a nők, a vénkisasszonyok nem hagyják békében szegény Bobbyt, mindenáron beszélgetni szeretnének vele. Tőle tudakolják, hogy a sarkon lévő szatócsüzetben olesó-e a tea, meg, hogy melyik London legkisebb rendőre, meg, hogy a löversenyen melyik ló fog

Az angol kormány még nem küldte el tiltakozó jegyzékét a kantoniakhoz

Japan nem egyezik bele, hogy a kantoniak tisztelegjenek az idegen zászlók előtt. Az egész pekingi diplomáciai kar tiltakozott a szovjetkövettség exterritoriális jogának megsértéséért

London, április 8. Tegnap már részletesen beszámoltunk arról, hogy Csang-Cso-Lin rendeletére a pekingi szovjetkövettség épületébe rendőrök hatoltak be, akik az ottan tartózkodó oroszokat és kínaiakat elfogták. Oroszország emiatt erélyeshangu tiltakozó jegyzékét intézett a pekingi kormányhoz, amelynek meg is lett a kellő hatása. A legutóbb Pekingből érkező táviratok szerint ugyanis a pekingi diplomáciai testület egyetemlegesen tiltakozó jegyzékét intézett a kínai kormányhoz a szovjetkövettségen tartott házkutatás miatt. A jegyzék kifejti,

hogy egyetlen diplomáciai testület sem egyezett bele abba, hogy az exterritoriális jogokat akár a szovjettel szemben is megsértésék.

Pekingi mintára Sanghajban is megismétlődött az orosz szovjetkövettség való házkutatás. Tegnap a rendőrség körülfárta a sanghaji szovjetkonzulátust azzal a szándékkal, hogy oda behatoljon. A Reuter-ügynökség legujabb jelentése szerint azonban a rendőrség egyelőre csak arra szorítkozik, hogy megakadályozza a konzulátus épületébe való belépést és az onnan való távozást. Az akció céljáról mindeztideig nem tettek hivatalos nyilatkozatot. Valószínű azonban, az egésznek az volt a célja, hogy a kínai külügyi népbiztost megakadályozzák a konzulátus épületébe való belépésben, akit csak abban az esetben akartak beengedni, ha motózásnak veti alá magát, amit azonban a népbiztos erélyesen visszautasított és inkább eltávozott.

London, április 8. Tien-Csinből érkezett jelentés szerint a kínai rendőrség a francia konzul engedelmével behatolt a koncessziós területen fekvő szovjetkövettség épületébe, ahol több írást lefoglalt. Az eljárás valószínűleg egyik láncszeme a pekingi hasonló esetnek.

London, április 8. A pekingi kormány az ottani szovjetkövettség való házkutatását jegy-

Uj táncslágerek

El lapitole (Tango) 40 lej. — Always (Boston) 40 lej. — Lamillee (Tango) 40 lej. — Milady! (Foztrott) 30 lej. — Yes, Sir! (Charleston) 40 lej. — és más nagyszerű tánczene **LEPAGE** nál, **Cluj.** — Könyvkereskedőknek rabatt!

nyerni. A közlekedési rendőr, aki a keresztutaknál karja felemelésével ad jelt a várakozó autók és kerékpárok osztagának, természetesen olykor kurtán-furesán felel.

Ezenkívül az idegenek is háborgatják, akik — más híján — tőle akarnak megtanulni angolul.

Hallatlan.

zékben igyekezett demontálni, melyben azt állította, hogy a lefoglalt iratokból kétségtelenül bebizonyosodott, hogy az orosz kormány a kantoniakkal egyetértésben a pekingi központi kormány megbuktatásán dolgozik. Erre a jegyzékre a pekingi orosz követség, a szovjet utasítására, rendkívül erélyeshangu tiltakozó jegyzékben válaszolt, hangsúlyozva, hogy a kompromittáló iratok lefoglalásáról szóló hírek minden alapot nélkülöznek.

London, április 8. Mig ezek az intermezzók zajlanak a kínai események kaotikus forgatagában, a legujabb londoni jelentésekből az világlik ki,

hogy az angol kormány még mindig nem küldte el a kantoniaknak szánt tiltakozó jegyzékét, mert ujabban Japan kifogást emelt az ellen, hogy Amerika és Anglia a kantoni hadsereg-főparancsnokságtól azt követelje, hogy a nankingi eseményekért való bünbánás jeléül a kantoni csapatok ünnepélyesen tisztelegjenek az amerikai, angol és japan zászló előtt.

Tokióban félnek attól, hogy egy ilyen követelés végleg megbuktathatná Csang-Csuan-Csangot és ezáltal lehetetlené válnék egy szilárd kínai nemzeti kormány alakulása. A japán közvélemény egyébként rendkívül izgatott a pekingi eseményekért és mélyen elítéli a pekingi szovjet nagykövetség exterritoriális jogaimak megsértését. Pekingben Csang-Cso-Lin katonái még mindig megszállva tartják az orosz konzulátust.

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállit **FISCHER** fatelepe, Cluj, Piata Gării No 2.

Telefon 1300

Telefon 1300

Mit vásárol a legolcsóbban?

Cipőt, (cipőosztálynak kiárusítása miatt)

Férfi és női fehérneműt (mérték után is)

Férfi és női harisnyát

Csipkét (a legnagyobb választékban)

Gyermekkoszít (legolcsóbbtól a legfinomabbig)

Porcellán és üvegáru

Bőrönd és diszműáru

Husvétii cikkeket (tojás parfüm stb)

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

a Parisien Áruházban

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 12.

A fu és

Jean S
sének

(Bucuresti tudósítójától.) favállalatok e elbocsátását és leteik likvidálási ígéreteket tették és Jean Steu döttségnek, de lendíteni a fap sággá válnak, ják már sokáig részárúexportőr moly nyilatkozta társa előtt a r

— A fapia igazgató — kü nem katasztrófá külföldi, főleg konkurrencia áll selová sem tud gária, amely ed nemcsak, hogy dijaival már ve azonban magas bérek is emelke dunk ellensúly százalékos csökk lésére vonatkozó

Memorandum erdélyi és bukov szindikátusok ké az illetékes mini néhány olyan ad Románia egyik l helyzetét. Tavely 9274 vagon árut évben csak 3952 márciusban volt szokott lenni, am 1610 vagonnal s kocii fűrészáru

De ezen nem vesszük, hogy mi nyire levő Galaci mint Csernovitzé holott ez a távol velünk versenyző olcsóbb szállítási törölték a fa exp nem történt meg madát szakis kül egyharmada bősé De nemcsak, hog rengeteg fa heven termelőnek, meg pénze, hogy leszá

— Az export renként átlag 4

ezen a

Francia sir Cosmanosi 115 cm. s Duplaszéle

Ke divatna

A fuvardíjak 50 százalékos csökkentését és az exportvámok eltörlését követeli az ország faipara

Jean Steuermann nyilatkozata a fűrészárú kivitel 75 százalékos visszeszállításának és a favállalatok leépítésének okairól. Márciusban a vagonkvótának még feléi sem vették igénybe a fatermelők

(Bucuresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A haladó galaci kikötőben működő favállalatok egyrésze megkezdte alkalmazottainak elbocsátását és komoly előkészületeket tesznek üzleteik likvidálására. A kormány egyes tagjai biztató ígéretekkel tették ugyan tegnap a Deleanu szenátor és Jean Steuermann vezetésével megjelent küldöttségnek, de ezek az ígéretek csak úgy fognak lendíteni a fapiac katasztrófáján, ha sürgősen valószínű válnak, mert a legszilárdabb cégek sem bírnák már sokáig. Jean Steuermann, a romániai fűrészárúexportőrök szindikátusának elnöke igen komoly nyilatkozatban vázolta az Uj Kelet munkatársára előtt a román fapiac mai helyzetét.

— A fapiac helyzete, — mondotta Steuermann igazgató — különösen pedig a fűrészárúban majdnem katasztrófális, mert a magas lej miatt és a külföldi, főleg csehszlovák, lengyel és jugoszláv konkurencia által kért árakkal szemben Románia sebhová sem tud exportálni. Ott van például Bulgária, amely eddig egyik legjobb vevőnk volt, ma nemcsak, hogy semmit sem vásárol, de olcsó fuvardíjaival már versenyre tud kelni velünk. Nálunk azonban magas a vám, drága a szállítás, a munkabérek is emelkedőben vannak, amit csak úgy tudunk ellensúlyozni, ha teljesítik a fuvardíjak 50 százalékos csökkentésére és az exportvámok eltörlésére vonatkozó kívánásunkat.

Memorandumunkban, amelyet az összes regáti, erdélyi és bukovinai fűrészipari és kereskedelmi szindikátusok képviselőivel együtt nyújtottunk át az illetékes minisztereknek, felhívtuk a figyelmüket néhány olyan adatra, amely legjobban megvilágítja Románia egyik legfőbb exportcikkének vizsgálatán helyzetét. Tavaly újévtől április 1-ig Galacon át 9274 vagon árut exportáltunk, az idei első negyedévében csak 3952 vagon. A visszaesés különösen márciusban volt nagy, amikor éppen a fősoron szokott lenni, amit az is bizonyít, hogy az idei 1610 vagonnal szemben tavaly márciusban 4202 kocsis fűrészárút exportáltunk Galacon át.

De ezen nem lehet csodálkozni, ha figyelembe vesszük, hogy míg a Csernovitztól 500 kilométernyire levő Galacig a fuvardíj kétszerannyiba kerül, mint Csernovitztól a lengyel vasutakon Dancigig, holott ez a távolság 1200 kilométer. Általában a velünk versenyző államok nemcsak négyyszeresen olcsóbb szállítási tarifával dolgoznak, hanem eltörlték a fa exportvámját is, ami csak Romániában nem történt meg. Viszont a termelésünk kétharmadát csakis külföldön lehetne értékesíteni, mert egyharmada bőségesen fedezi a belföldi szükségletet. De nemcsak, hogy exportálni nem tudunk, hanem rengeteg fa hever és rothad az erdőben, mert a termelőnek, megfelelő hitel híján, nincs annyi pénze, hogy leszállíthassa.

— Az exportra szánt fűrészárú ára köbméterenként átlag 45 shilling, ami 480-es fontkurzus

mellett 1890 lej, viszont a fuvardíj körülbelül 500 lej, a vám 700 lej, az exportörnek tehát csak 1290 leje marad, ami 400 lej effektív kárt jelent, amely csak úgy maradna el, ha felére csökkentenék a fuvardíjat és eltörlnék a vámot. Ebben az esetben lassanként mégis talpra tudna állni a faipar és akkor a galaci kikötő is, amely főleg a faexportból él, visszanyerné aktivitását.

Steuermann igazgató nyilatkozatához hozzá lehet még fűzni az államvasutak hivatalos adatait, amelyek mindennél meggyőzőbben beszélnek.

Még nem is olyan régen a romániai faipar leg-súlyosabb sérelme a vagonhiány volt, amely főleg a külfölddel való kereskedelmet bénította meg. A szakadatlan intenciókra a CFR komoly ígéretet tett a vagonhiány megszüntetésére. Jött a szeptemberi tarifaemelés, majd a lejjavulás és a helyzet egyszerre pontosan az ellenkezőjére fordult. Hiva-

Szabadlábba helyezik husvétkor Windischgraetzet és társait?

(Budapest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyik reggeli lap azt a szenzációs hírt közölte, hogy a frankhamisítás elítélteinek kegyelmi kérvényét a felsőbb hatóságok kedvezően intézték el s így Windischgraetzék a husvét ünnepeket már szabadlábban fogják eltölteni. A hír nagy feltűnést keltett a parlament folyosóin, mivel azonban az igazságügyminiszter a mai ülésen nem vett részt, nem lehetett megállapítani, hogy mi igaz ebből a híresztelésből.

Az ujságíró-szabadjegyek elosztása a kamara előtt

A kisenevi teológiai fakultás vitája a szenátusban

(Bucuresti, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara éjjeli ülésén folytatták a mezőgazdasági kamarákról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Raduceanu szólalt fel, aki helyesli a javaslatot, mert a mezőgazdasági kamarák jelenlegi formájukban nem felelnek meg az igényeknek.

A kamara mai ülésén Braescu elnökölt.

Meissner benyújtja a Casa Sanatatei-ról szóló törvényjavaslat módosítását.

Florea parasztpárti intézkedéseket kér a Curtea de Argesi primárral szemben, aki törvényteleneséget követ el.

Acu nemzetipárti kéri a lej stabilizálását és a bankkamatok leszállítását. Teieru kormánypárti szankeiókat kér Patriciu közoktatásügyi vezérigazgató ellen, aki nem respektálja a miniszter határozatait.

Ciochina tiltakozik egy liberális banknak adott só-koncesszió ellen.

Bratu, a Brailában az elmúlt 2 évben tör-

tént birtokseréről szóló aktákat kéri.

Mirto nemzeti parasztpárti előadja, hogy az ujságírók szabadjegyeit a közlekedésügyi miniszter személyi szimpátiái szerint osztották ki. Kéri a vonatkozó iratokat, mert interpellációt akar ez ügyben előterjeszteni.

Valeanu közlekedésügyi miniszter Mirto állításait valótlannak mondja, mert a miniszterium a kiküldött vezénybizonysági utasításai szerint működött és még a kormánypárti képviselő előterjesztéseit sem vette figyelembe.

Coltor nemzetipárti kéri a művészeti minisztert, gondoskodjék a balázsfalvai mauzóleum reparálásáról.

Florescu kéri a ploestii „Carpati“ című cuzista lap betiltásának visszavonását.

Saveanu kéri a földművelésügyi és igazságügyminisztereket, tájékoztassák Lubomirski herceg birtokának és Bevelovszki gróf erdeinek kisajátításáról, akik mindketten Lengyelországban laknak.

Napirendre térve, Raduceanu parasztpárti folytatja a mezőgazdasági kamarákról szóló beszédét és ismétli, hogy a kamarák autonómiája nagyon hiányos. A részletes vita során módosításokat fog benyújtani, ha azokat nem fogadják el, akkor a javaslat ellen szavaz az egész nemzeti parasztpárt.

Tzoni Jorga-párti bírálja a javaslatot és néhány módosítást ajánl.

A szenátus ma délelőtti ülésén folytatták az új egyetemi katedrák létesítéséről szóló javaslat tárgyalását.

Pan Halippa és Clinciu nemzetipártiak megszavazzák a javaslatot, mert Kisenevben szükségesnek tartják a teológiai fakultást.

Pimen moldvai metropolita Kisenevben csak egy teológiai akadémiát kíván állítani, ellenben a fakultást Jasiban akarja létesíteni.

Miron Christea patriarcha beszél az egyházi iskolák reorganizálásának szükségéről, amelyeket a színódusnak kell ellenőriznie, szükségesnek tartja, hogy a teológiai tanárok papok legyenek, nehogy ateistáknak ismert professzorok legyenek szemináriumi és teológiai tanárok.

Aki nem fizet sékelt, nem nevezheti magát cionistának.

Olcsó husvétli elárusítás

ezen alkalomra mélyen leszállított árakon.

kabát- és ruhaszövetek, selymek és férfiszövetek nagy választékban

Francia sima creponok, minden színben, reklam ár lei 33
Cosmanosi mintás creppek, gyönyörű mintákban lei 39
115 cm. széles babos sweizi opalok, I-a minőség lei 75
Duplaszéles gyapjuszövet, divatszineken lei 175

Keller & Molnár

divatnagyáruházában, Cluj (Kolozsvár) Cal. R. Ferd. 15.

rek

40 lej. — Always
Lamillee (Tango)
(Foztrott) 30 lej.
(ton) 40 lej — és
zene LEPAGE nál,
reskedőknek rabatt!

ör, aki a keresz-
ad jelt a várakozó
nak, természetesen

háborgatják, akik
arnak megtanulni

de el
ához

egen zászlók
eiség exter-

ni, melyben azt
kból kétségteletül
rosz kormány a
pekingi központi
ozik. Erre a jegy-
g, a szovjet uta-
gu tiltakozó jegy-
a, hogy a komp-
szóló hírek min-

k az intermezzók
kaotikus forgata-
entésekből az vi-

még mindig
iaknak szánt
ujabban ja-
ellen, hogy
oni hadsereg-
övetelje, hogy
való bünbá-
patok ünnepé-
amerikai, an-
ó előtt.

gy ilyen követe-
Csang-Csuan-Csuan-
nék egy szállár-
ása. A japán köz-
l iggatott a pe-
elitéli a pekingi
toriális jogainak
Cso-Lin katonái
k az orosz kon-

zifát

FISCHER
árii No 2.
Telefon 1300

an?

házban
házban
házban
házban
házban
házban
házban

12.

ZSIDÓ NÉPELET

Az amerikai zsidóság

A zsidó népelet egészen sajátos módon, mégis sok eredetiséggel maradt fenn Amerikában, a zsidó tömegeknek ebben a hatalmas, új rezervoárjában. Amerikában a zsidó tömegekkel kapcsolatban nem lehet szó valamiféle nagy gettóról, mint Európa keleti városaiban. Nem lehet beszélni az Egyesült-Államok zsidó kolonizációjáról sem, mint Palesztinában. Az amerikai zsidóság egy jókora része a régen bevándoroltak és az újabban odaérkezettek keveréke. Részben asszimiláltabb, mint az európai zsidó, de sok tekintetben viszont sokkal konzervatívabb. Tradíciók és új világfölfogás nőtt és fejlődött bennük együvé. Az amerikai zsidó a merkantilizmus és humanitárius szellem egyetése.

Ahogy a keleti zsidó Amerikába jön, első tulajdonsága, amit magára ölt, hogy leveti passzivitását és teljesen aktív emberré válik.

Történetileg nézve a dolgokat, Amerika a legrégebb zsidó telepítések egyike. Tudjuk, hogy 1492-ben a zsidóknak Spanyolországból való kiűzetése után, már Kolombusz Kristóffal együtt zsidók jöttek az új világrészbe. A hajók, amelyek a kétségbeesett és tönkretett zsidókat vittek Amerika felé, találkoztak Kolombusz Kristóff hajóival, a kis flottával, amelyet talán a Gondviselés is mintha arra jelölt volna ki, hogy a különböző emberfajok elnyomottjai számára új világot nyisson meg.

Amerika első zsidó bevándorlói marannusok, kényszerből áttért spanyolzsídók voltak, akik a hollandusok által meghódított Pernambukóban telepedtek le. Az első időben új sorcsapásokkal kellett megküzdeniük. Nem anyagi természetű bajaik voltak, inkább a zsidónép közösségre vonatkozó sérelmeik miatt támadt sok bajuk a kormányokkal és hatóságokkal. Még 1638-ban Newyork brit főköormányzója vissza utasította a zsidóknak azt a kérését, hogy nyílt intézkedést tarthassanak. Csak jóval később, évtizedek múltán nyithatták meg a még ma is fennálló spanyol-portugál zsinagógát.

A tizenkilencedik század elejéig a zsidók Amerikába való özönlése lassan ment végbe. 1815-ben Newyorkban mindössze 14.000 zsidó lakott, a nagyszabású bevándorlás 1820-ban indult meg. A jövevények túlnyomó részben Közép Európából rekrutálódtak. A megélhetési viszonyok nyomása alatt elszéledtek Amerika különböző területeire és eljutottak a Pacific partjaira. 1925-ben Amerikában már 3.741.988 zsidó lakos él, a világ zsidóságának igen jelentékeny hányada. Newyork hatmillió lakosa közül egymillió és hétszázézer a zsidó. A város gazdasági és politikai életében igen jelentős szerepük van és kulturális tekintetben vezető helyen állanak, tudósai, írói és művészei Amerika határain túl is előnyösen ismert emberek. Az Egyesült Államok zsidósága nagy súlyt helyez a testi kultúrára és az Unió legjobb sport emberei az ő soraikból kerülnek ki.

Egyharmada a newyorki zsidóknak Eastside-városnegyedben lakik. Ez egy modern városrész, de minthogy a bevándorlók idejönnek és az első időben itt is telepednek le, a városnegyednek sok gettó-vonása van. Innen indultak utjukra a zsidóság legtektintélyesebbjei és legvagyonosabbjai. Nincs az a gazdasági ágazat és az a vállalkozás, amelyben ne lennének képviselve. Munkások, napszámások, szakmunkások, kisárusok, nagykereskedők és hatalmas trösztök vezetői. Az amerikai energiája és szívóssága fokozott mértékben lelhető föl bennük. Itt az Eastsiden legkonzervatívabbak és legvallásosabbak a zsidók. A régi generáció amerikanizálódott, jiddis nyelven beszél, jiddis iskolákat tart fenn, mintaszerű jótékonyági intézeteket. Zsidó irodalmi élet virul errefelé, zsidó színházak működnek és jó zsidó sajtó szolgálja a zsidó közéletet. A milliomosok között számos zsidót ismerünk, akik azonban nagy szerepet játszanak nemcsak hazájuk, hanem Európa gazdasági életében is. A zsidó adófizetők közül Paul Warburg áll első helyen, aki évente 720.000 dollárt fizet, Felix Warburg 470.000 dollárt, James Speyer 100.000 dollárt, Otto H. Kahn 320.000 dollárt, Guggenheim, a rézkirály 231.000 dollárt.

Érdekes jelenség, hogy a Nyugateurópából Amerikába vándorolt zsidók gyorsan asszimilálódnak, míg az orosz és lengyel területről oda-

jutottak generációkon át megtartják eredeti népszokásaikat, kultúrájukat és hagyományait. Lelki konstellációjuk pedig akkor sem változott, amikor külsőségekben hozzá azonosultak amerikai környezetükhöz. Eastsideben egyébként otthonosan zsidó atmoszférát teremtettek. Newyorkban tizenkét jiddis színház működik, hét jiddis napilap jelenik meg több-százézer kiadásban és egyre újabb szépirodalmi könyvek jelennek meg. Newyork és az Egyesült-Államok közéletében a zsidóság komoly tényező, a politikában ugy tömegénél, valamint emberei fajsúlyánál fogva sokat jelent. Fontosabb hivatalos közlemények jiddis nyelvre lefordítva jelennek meg.

Ujabb halálos ítéletet hoztak Kovnóban

Katonai diktatúra Litvániában. A kormány lemondásra készül

Kovno, április 8. Litvániában a katonai diktatúra egyre élesebb formákat ölt. A kovnoi hadbírósg a fennálló hatalom megdöntését célzó előkészületek miatt letartóztatta és halálra ítélte Chajim Melamed, Retsmentas és Krapenas munkásokat. Hermann Melamedot és Danutist tizenkétévi fegyházra ítélte a hadbírósg. A szociáldemokrata párt titkárát, Silenist mert a hadseregben proklamációkat terjesztett, életfogytiglani fegyházra ítéltek.

Az ítéletek politikai körökben és a nagyközönség között óriási megdöbbenést okoztak. Hétfőn a szejm ülésén a népszocialisták, a szociáldemokraták és a kisebbségek hevesen protestáltak az ítéletek ellen, azután hogy tiltakozásuknak nyomatékossabb kifejezést adjanak, testületileg elhagyták az üléstermet. Azt hitték, hogy a tiltakozással nyomást gyakorolnak a kor-

Gramofon

Lepagenál, Kvár. Kérjen árjegyzéket.

A gazdag amerikai zsidók Newyork városának nyugati részén laknak, mint külön arisztokraták. De azért a Eastside zsidóságával élénk kontaktust tartanak fenn. Amerika humanitárius életében a zsidónépek nagy szerepe van.

mányra. Ez a hatás azonban elmaradt, mert a kivételes bíróságok tovább is a legszigorúbb ítéletekkel sújtják a legesekélyebb államellenes deliktumokat.

A kormány kebelében is meghasonlást idézett elő ez a terror, úgy hogy a kabinet több tagja fölszólította Valdemara miniszterelnököt a belpolitikai helyzet konszolidálására. Követelik a népszocialisták és a jobboldali pártok közötti megegyezést, aminek közvetítését a miniszterelnök régebben megígérte. Valdemara kijelentette, hogy megkísérli a közvetítést, de ha nem lesz sikere, akkor visszalép, mert a belpolitikai helyzetért nem vállalja tovább a felelősséget.

Általában meg vannak róla győződve, hogy Litvánia igen szigorú katonai diktatúra előtt áll.

A pénzügyminisztérium szerint a lejt rendszeresen kicsempészik az országból

Ezért volt szükség a határmenti vámellenőrzés megszigorítására

(Cluj-Kolozsvár, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukaresti jelentés alapján röviden ismertettük már a pénzügyminisztérium legújabb rendeletét, amely a lejtbankjegyek kicsempészésének megakadályozását célozza. A rendeletnek, amelyet már szétküldöttek az összes vámhivatalokhoz, szövege a következő:

A pénzügyminisztériumnak a Banca Nationala vezetésével egyetértésben hozott rendelete értelmében a román bankjegyek kivételével szigorúan tilos, kisebb tételek kivételével, amelyek a pénzügyminisztérium valutaosztályának engedélyével exportálhatók.

A bankok útján beözönlő hatalmas lejtételek

azonban azt bizonyítják, hogy a pénzünk nem törvényes uton állandóan kivándorol az országból, vagyis az utasok rendszeres lejtsempésztés folytatnak, ami nemcsak a fennálló intézkedésekbe ütköző cselekmény, hanem magával hozza valutánk lebecsülését is a külföldi piacokon.

Éppen ezért a vámhivatalok főnökei és a vámhivatalnokok a jövőben fordítsanak nagyobb gondot annak ellenőrzésére, hogy az utasok milyen pénzt visznek ki az országból, mert csak így fog véget érni a lejtsempésztés, amely nagy károkat okoz az országnak.

Ugyanez a rendelet megállapítja, hogy a határmenti vámhivatalok teljesen elhanyagolják a pénzügyminisztérium egyik régebbi utasításának végrehajtását. Az említett utasítás köteleességévé teszi a vámtisztviselőknél, hogy egy előszóval, mint a hivatal bejáratánál kifüggesztett francia és német nyelvű hirdetések útján tudomására hozzák a Romániába jövő, vagy az országon átutazó külföldi utasoknak, hogy a magukkal hozott valutákról, a lejtbankjegyek kivételével, lepecsételt igazolást kérjenek. Az igazolást egyenesen az utlevélbe is be lehet vezetni. Erre a formalításra azért van szükség, hogy távozáskor a külföldi utasnak ne legyen szüksége devizaautorizációra, amely nélkül egyébként nem lehet valutát kivinni az országból.

Toll, gyapju

tépését, tisztítását és fertőtlenítését, valamint azok feldolgozását a legmodernebb villanyerőre berendezett gépekkel eszközöli.

Paplan- és matrác-gyártás

megrendelésre, avagy dusan felszerelt gyári lerakatkunkból mélyen leszállított napi árak mellett szállít úgy kicsinyben, mint nagyban.

"Lebeda" Cluj, Str. Iaşilor Nr. 14

Első Romániai Ágyneműkészítő és Toll, Gyapju, Gyapott stb. Feldozó Vállalat Részvénytársaság

Ágynemű! Vatta!

Egyipt

a tö

(Kairó, április 8.) Az egyiptom dött ki néhány h levő házassági tör bizottság befejezte nyét a parlament — A többnejű ez a vélemény — Mindamellert szám vizmusával és azé a többnejűség csu

A korlátozást gondolja keresztül

1. Egy nőt mi kül feleségül vehe

2. A második ségűl, ha a bíróság módon igazolni tu is el tudja tartani

3. Ha a két fe a férjnek nincs jo feleségűl venni.

4. Ha azonban találna halmi, akk hatik, de csak egy

Az egyiptomi volt, hogy ezt a j addig, amig a teo róla. Szavazattöb hogy az Alazar E amelynek székhely világ leghiresebb t megkéri, nyilatko

A teológusok i reformot s végül ö

— Az a házass a referátum — am tozni akarja, elejétó telenség. Vagy lehe a vallás betűjével e

A teológusok k határozottan a töb szintén a többnejű

— Hogyan vál ber, — mondják a tasyon azon, amit resztül az emberek

A teológusok s tek ki az egynejű ment ezen a refor meg akar valósitan

— Az egynejű foglalo nyilatkozat törvényekkel s mé erkölcsbe. Nem leh életet és nyugodt nejűség morálja út

Az ulemák rán is, hogy az asszon az egynejűségre va

Még most is — jelentésük — sok férje. Holott a mo

DRE

DACI
extra
special

Egyiptomban a kormány el akarja törölni a többnejűséget, de a nők és a papok ragaszkodnak hozzá

„Mélyleges erkölcstelenség volna a többnejűség eltörlése“

(Kairó, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyiptomi parlament bizottságot küldött ki néhány hónappal ezelőtt az érvényben levő házassági törvény megvizsgálására. Ez a bizottság befejezte a munkálatait és a véleményét a parlament elé terjesztette:

— A többnejűség — hangzik többek között ez a vélemény — feltétlenül eltörlendő... Mindamellett számolni kell a nép konzervatívizmásával és azért azt ajánljuk, hogy egyelőre a többnejűség csupán korlátoztassék.

A négy pont

A korlátozást a bizottság a következőképpen gondolja keresztülvihetőnek:

1. Egy nőt mindenki minden feltétel nélkül feleségül vehet.

2. A második nőt csak akkor veheti feleségül, ha a bíróság előtt kétségbe nem vonható módon igazolni tudja, hogy a másik asszonyt is el tudja tartani.

3. Ha a két feleség közül az egyik meghal, a férjnek nincs joga e helyett egy másik nőt feleségül venni.

4. Ha azonban mind a két feleség megtalálható, akkor a férj ismét megházasodhatik, de csak egy asszonyt vehet feleségül.

Az egyiptomi parlament azon a véleményen volt, hogy ezt a javaslatot nem lehet tárgyalni addig, amíg a teológusok nem nyilatkoznak róla. Szavazattöbbséggel elhatározták tehát, hogy az Alazar Egyetem (a „rózsa egyetem“, amelynek székhelye Karióban van, a muzulmán világ leghíresebb tudományos helye) teológusait megkérlik, nyilatkozzanak a házassági reformról.

„Erkölcstelenség a többnejűség korlátozása“

A teológusok igen behatóan megvitatták a reformot s végül összefoglalták a véleményüket.

— Az a házassági reform, — így kezdődik a referátum — amely a többnejűséget korlátozni akarja, elejétől végig mélyleges erkölcstelenség. Vagy lehet-e erkölcsös dolog az, ami a vallás betűjével és szellemével ellenkezik?...

A teológusok kimutatták, hogy Mohamed határozottan a többnejűség híve volt s a Korán szintén a többnejűség mellett tör lándzsát.

— Hogyan vállalkozhatnék arra földi ember, — mondják a teológusok — hogy változtasson azon, amit az Isten az ő prófétáján keresztül az emberek számára adott?...

A teológusok szinte indulatos haraggal keltek ki az egynejűség ellen, amelyet a parlament ezen a reformon keresztül előbb-utóbb meg akar valósítani.

Az asszonyok felháborodása az egynejűség ellen

— Az egynejűség — jelentették ki összefoglaló nyilatkozatukban — ellenkezik az isteni törvényekkel s mélylegesen beletűközik a tiszta erkölcsbe. Nem lehet elképzelni tiszta családi életet és nyugodt tűzhelyet ott, ahol az egynejűség morálja ütötte fel a tanyáját...

Az ulemák rámutattak arra a körülményre is, hogy az asszonyok fel vannak háborodva az egynejűségre való törekvés ellen.

Még most is — hangzott folytatólagosan a jelentésük — sok az olyan nő, akinek nincsen férje. Holott a mostani törvényeikk szerint a

többnejűség teljes mértékben meg van engedve. Mi lesz akkor, ha a többnejűséget korlátozzák, vagy épenséggel megszüntetik... Hiszen akkor matematikai pontossággal be fog következni az az állapot, hogy a nők egyrésze nem mehet férjhez. Mi lesz ezekkel a szerencsétlenekkel?

A hadbíróóság elnöke felhívta a diákokat, hagyjanak fel az utcai demonstrációkkal

Felmentették a hatósággal szemben elkövetett erőszakkal vádolt diákokat

(Cluj-Kolozsvár, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy utcai demonstráció epilógusa került ma tárgyalásra a kolozsvári hatodik hadtest hadbíróósága elé. Emlékezetesen a kolozsvári hadbíróóság az elmúlt év áprilisában tárgyalta Beletza kapitány és társainak bűnperét, akiket antiszemita agitációval vádolt meg a katonai ügyészség. A tárgyalás alkalmából a kolozsvári diákok egy csoportja a 83. gyalogezred laktanyája előtt szimpátiatüntetést rendezett a vádlottak mellett. Eközben kivonultak a karhatalom képviselői s felszólították a diákokat, hogy oszlojanak szét.

A vádirat szerint, amelyet a mai tárgyaláson felolvastak, Teodorescu Eugen, Vidican Teodor, Cionta Eugen, Corneli Ivan, Sabadeanu Vasile, Braice Vasile, Ciocan Adam és Bodean Irimie nem engedelmességet azonnal a felszólításnak. A vádirat elmondja, hogy szóváltás keletkezett a vádlottak és egyes rendőrközegek között és a vádlottak tetlegesen ellenszölgöltek a hatóságok rendelkezéseinek.

A mai tárgyaláson a vádlottak azzal véde-

keztek, hogy a rendőrök provokatív magatartást tanúsítottak velük szemben és egyeseket közülök puskatussal oldalba ütöttek. A vád tanui Petrisor Vasile subkomiszár, Berde és Ivan rendőrszergentek nem erősítették meg a vád állításait.

A katonai ügyész enyhe büntetést kér egyes vádlottakra, a hadbíróóság azonban rövid tanácskozás után felmentette a vádlottakat a vád és annak következményei alól. A felmentő verdikt kihirdetése után az elnöklő ezredes feddő szavakkal fordult a vádlottak felé és felhívta a diákok képviselőjét, Caius Bardosit, a joghallgatók egyesületének elnökét, hasson oda, hogy az utcai demonstrációk megszűnjenek.

— En magam is szemtanúja voltam egy-egyben — mondotta az elnök, — midőn a diákok botokkal beütötték a Newyork kávéház ablakait. Hát szabad ezt?

— Ez mozgalmunknak romantikus fázisa — válaszolt a diákszövetség elnöke. Ezzel az epizóddal véget ért a tárgyalás.

Hamis utlevelekkel operáló kivándorlási ügynökséget lepleztek le Csernovitzban

Katonaság elől hamis utlevéllel szöktek ki Amerikába parasztleányok

(Cernauti-Csernovitz, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) A csernovitzi rendőrség és ügyészség már hetek óta a legnagyobb titokban folytatja a nyomozást egy társaság ellen, amely katonaköteles bukovinai parasztnak hamis utleveleket szerzett és azok segítségével Amerikába és Braziliába transportálta őket. A hetekig tartó erélyes nyomozás most teljes eredménnyel végződött. Sikertelen leleplezni a társaság tagjait, akik a hamis utlevelek készítésével és a földmivessék exportálásával foglalkoztak. A rendőrség letartóztatta a társaság vezérét és előreláthatólag a közeli napokban újabb letartóztatások egész sorozata várható.

Kivándorlás a katonai szolgálat elől

Néhány héttel ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a csernovitzi rendőrségre, amely szerint Joan Mangher costesti-i paraszt, akinek február elsején be kellett volna vonulnia, március elsején hamis utlevél segítségével Amerikába vándorolt ki. A bevezetett nyomozás azután megállapította, hogy nemcsak Mangher, hanem mintegy 20-30 ifju vándorolt ki ugyanaból a helységről az előző hónapban Amerikába a

katonai szolgálat teljesítése elől, hamis utlevelek alapján. A vizsgálat megállapította, hogy a hamis utleveleket a kivándoroltaknak egy Krusnitca Erzsébet nevű ukrainai nő szerezte.

A csernovitzi rendőrség házkutatást tartott az ügynöknő lakásán. A váratlanul megjelenő rendőrök hét bukovinai parasztleányt találtak a lakásban, akik ugyancsak utlevelet akartak maguknak szerezni. A hét paraszt közül háromnak még az elmúlt év folyamán be kellett volna vonulni, de ezek hamis utlevél segítségével próbálták a katonai szolgálatot kikerülni. Ugy a szökevényeket, mint Krusnitca Erzsébetet letartóztatták.

Krusnitcának összeköttetései voltak

A letartóztatott ügynöknőről megállapítást nyert, hogy széleskörű összeköttetésekkel rendelkezik. 1924-ben közokirathamisítás miatt már egyizben le volt tartóztatva, de háromhónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezték és a pör tárgyalása különös körülmények folytán még a mai napig sem történt meg. Krusnitca négy csernovitzi kivándorlási ügynökséggel állott összeköttetésben és négy-öt ezer lejért szerezte meg a kivándorlóknak a hamis utlevelet. Az adatok alapján a rendőrségnek sikerült egy Bukarestből visszatérő kurirt is letartóztatni, akinél megmotozása alkalmával 59 utlevelet találtak. Ezek közül négy besorozott parasztleánynek volt kiállítva. Az utlevelek közül természetesen több hamis.

A nyomozás tovább folyik annak megállapítására, hogyan juthatott az ügynöknő megfelelő okmányok híján az utlevelekhez.

KÉRJE MINDENÜTT

DREHER-HAGGENMACHER

KÖZKEDVELT SÖREIT!

DACIA
extra
special

Dupla
maláta

- BAK -

Korona
extra
special

Márciusi
világos

Fűszeráru פוסר 57
olcsón beszerezhető
GRÜN FRIDA, Bolyai-u. 8

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
Szidra: Mécórah
5687. Niszán 7.
1927. április 9.

— Amnesztiát követel a politikai elítélteknek az Emberi Jogok Ligájának jugoszláv csoportja. Belgrádból jelentik: Az Emberi Jogok Ligájának jugoszláv csoportja kedden délután rendkívüli ülést tartott, amelyen a liga belső ügyeivel és szervezkedéssel foglalkoztak és az ülés végén a következő határozati javaslatot fogadták el, amit megküldtek valamennyi lapnak: „Az Emberi Jogok Ligájának jugoszláv csoportja a legenergiusabban tiltakozik az indoktalan és törvényellenes letartóztatások ellen, amit az utóbbi idő-Szerbiában, Macedóniában és a Vajdaságban nagy előszeretettel kultiválnak. Köztudomású, hogy a fegyházakban, de főleg a szerémségi Mitrovicán levő fegyházban a politikai elítélteket sokkal rosszabb elbánásban részesítik a közönséges bűnösöknél. Az Emberi Jogok Ligájának jugoszláv csoportja tiltakozik a reakciós eljárás ellen és minden politikai elítélte kiterjedő általános amnesztiát követel. Végül pedig követeli, hogy a börtönben levő politikai foglyok őrzésére megfelelő kultürembereket rendeljenek ki, amint az minden civilizált országban szokás. Az amnesztiakérvényt a liga vezetősége illetékes helyre juttatta“.

Ma este fél 8-kor

az első sorsolás

— Az E. I. T. felolvasó ülése. Az erdélyi Irodalmi Társaság vasárnap délelőtt 11 órakor felolvasó ülést tart az Unitarus kollégium disztermében. A műsor keretében Dózsa Endre, dr. Karácsonyi János, Szabó Imre, S. Nagy László és P. Németh Gellért szerepelnek. A belépés ingyenes.

— Pinedo megcáfolja, hogy repülőgépe merényletnek esett áldozatul. Washingtonból jelentik: Az amerikai kormány szigorú vizsgálatot rendelt el De Pinedo repülőgépének elérése ügyében. Ugyanis az a gyanu merült fel, hogy a gép fascista merénylet áldozata lett. Amerika római követe közölte Mussolinival, hogy kormánya nagyon sajnálja az esetet és amennyiben bűnös kezek játszottak közre, azok a legszigorubb büntetésben fognak részesülni. Mussolini az amerikai kormánynak adott válaszában hangsúlyozta, hogy a kínos balesetben az olaszok semmi egyéb összefüggést nem látnak, mint hogy a baleset amerikai területen történt. Egy vízi repülőgépet, mely ugyanolyan szerkezetű, mint az elpusztult Santa Maria, Génúában behajóztak, ahonnan Newyorkba 30.-án érkezik meg. De Pinedo ma táviratot küldött Rómába, amelyben megállapítja, hogy gépének katasztrófáját egy fiatal mechanikusának vigyázatlansága okozta és így antifascista merényléről szó sem lehet.

Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorrra vesszük be. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Masarykot óriási szóföbbséggel fogják újra köztársasági elnökké választani

Kramarzek egy polgári elnökhelyettesítést is akarnak választani

(Prága, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírtuk annak idején, hogy a csehszlovák köztársaságban május havában köztársasági elnökválasztás lesz, mellyel kapcsolatban máris megindultak a választási mozgalmak. Az eddigi hangulatból arra lehet következtetni, hogy Masaryk elnöknek alig lesz, számbavehető ellenpártja s csupán a nemzeti demokraták azok, akik ellenjelölt állításával kísérleteznek.

Az elnökválasztással kapcsolatban a „Ceh“ című prágai lap a „Slovák“ című lapnak ama kombinációjával foglalkozik, amely szerint az alkotmánytörvény 61-ik paragrafusa értelmében polgári párti elnökhelyettesítést is választanak.

A lap a „Slovák“ kombinációját alkotmányellenesnek minősíti. Az alkotmánytörvény 61-ik szakasza értelmében elnökhelyettesítést akkor lehet választani, ha az elnök 6 hónapnál tovább tartózkodik külföldön, vagy ha beteg. Más esetben szó sem lehet elnökhelyettesítéséről. Az elnökhelyettesítés megválasztása a kormány dolga. Az alkotmánytörvény 70. szakasza ugyanis kimondja, hogy az el-

nökhelyettesítést a kormánytagok háromnegyed részének szavazata alapján választják.

Krakkó, április 8. A krakkói lapok foglalkoznak a csehszlovákiai elnökválasztással és rámutatnak arra, hogy Masarykot óriási szóföbbséggel fogják megválasztani, ha komplikációk nincsenek is kizárva. A „Cas“ szerint a jobboldali és középpártoknak Masarykon kívül nincs is más jelöltjük. A cseh nemzeti demokraták szimpatizálnak legkevésbé Masarykkal, mert az elnöki székben szívesebben látnák Kramarék dr.-t, akinék azonban egyáltalán nincsenek esélyei. Így pártja arra törekszik, hogy Masaryk megválasztása előtt biztosítékot kapjanak arról, hogy a csehszlovák hivatalos politika iránya a jövőben konzervatívabb lesz, mint volt. A cseh néppárt főleg arra törekszik, hogy a huszitzmus támogatását megszüntessék és a Vatikánnal a régi jó viszonyt helyreállítsák. A cseh néppártot e helyütt a kérdésben minden valószínűség szerint a szlovák néppárt is támogatni fogja. A nemzeti kisebbségek nem lépnek fel aktíve az elnökválasztásnál.

— Pop A. Virgil és Karel Kolar hangversenye a vármegyeházán. Tegnap este másodízben mutatkozott be Kolozsvár zeneértő publikuma előtt Pop Virgil, a fenomenális zenei talentummal megáldott 9 éves csodahedűs. A csodagyermekkel szemben mindig jogosult több-kevesebb szkepszis, de ezt a kis Pop Virgillel szemben feltétlenül fel kell függeszteni, mert játéka máris annyi intelligenciát és kongenialitást sugároz, mint a csodagyermek közül igen keveseké. Ösztönös és emellett értelmet sugárzó kis művész, csupa báj és elragadó kedvesség, akinék megvan az a szerencseje is, hogy olyan kitűnő zenepedagógus kezébe került, mint Gustav Kolar, aki féltékeny gonddal neveli benne életképessé a sarjadozó képességeket. A kis művészt tegnap este forrón és hosszasan ünnepelték. — Ugyancsak kijutott az ünnepségből Kolar Károlynak, aki tegnap este ismét bizonyosságát adta kivételes elhivatottságának. Sarasate „Carmen-fantasia“-ját olyan elragadó művészettel játszotta, amely sokáig emlékezetes marad. Victor Kolar „Scherzo Indian“-jával szintén nagy sikert aratott.

„Dante“-nál az olvasók jelenlétében. Öt kihuzott név tulajdonosa egy teljes hónapig

— Felakasztotta magát, mert nem tudott munkához jutni. Tegnap délután egy akasztott ember hullájára lettek figyelmesek a békási járőrök. Azonnal értesítették a II. kerületi rendőrséget, ahonnan egy rendőrkomszár szállt ki a helyszínre. A vizsgálat megállapította, hogy az akasztott ember Jauransky János vasmunkással azonos. Jauransky magyarországi illetőségű cseh ember, aki az ország több vasöntőjében dolgozott, de iszákosága miatt mindenünnen kidobták. Az utóbbi időben munka nélkül csavargott hetekig Kolozsvár utcáin, míg végül a végzetes tettere határozta el magát.

Mindenféle
husvétii
fűszeráru,
ugyszintén vörös és sárgabelű
narancs és citrom
330-as. Kapható a legolcsóbb napiárban
Katz és Bernát
cégnél, Cluj
*
Telefon 3 97

— Beregi Oszkár megszökött Hollywoodból? Budapestről jelentik: A „Magyarország“ című budapesti lap azt a valószínűtlenné hangzó hírt közli, hogy egy Hollywoodból kapott kábeltávirat szerint Beregi Oszkár, a nagynevű magyar drámai művész tízéves tanítványa, névszerint Lilian Boox ellen erőszakos merényletet követett el, mire a leány szülei feljelentették a művészt. Beregi letartóztatását nem várva be, megszökött Hollywoodból. A rendőrség körözi.

— Popovici-Bayreuth a ravatalon. A kolozsvári Román Opera nagy halottját, a napokban elhunyt D. Popovici-Bayreuthot az opera előcsarnokában ravatalozták fel. Az opera kórusa ma délelőtt gyászdalokat énekelt a ravatal előtt, amelyet egész nap folyamán nagy számban keresett fel az igazgató tisztelőinek nagy serege. Az opera egyébként a következő gyászjelentést adta ki igazgatója haláláról: „A kolozsvári Román Opera mély fájdalommal jelenti, hogy igazgatója, Dimitrie Popovici-Bayreuth, április 6-ikán délután 3 órakor megszünt élni. Intézetünk kiváló vezetőt veszít el benne, aki hozzáértő és odaadó munkásságával alapos szervezeti teremtett az operának és a nemzet-művészeti kultúra haladásában méltó helyet biztosított számára. Temetése vasárnap, április 10-ikén délelőtt lesz. A gyászmenet a Nemzeti Színháztól indul.“

dijtalanul

használhatja a könyvtárt.

— Az „Erdélyi Futár“, Szögyényi Kiss Endre új hetilapjának ötödik száma ma jelent meg. A politikai revüszertű újságba Tarnóczy Lajos bihari esperes ír a kisebbségi kérdéstről, a lap főbb cikkei: Ferdinand király a magánéletben. A reformisták ultimátuma a Magyar Párthoz, a gróf Majláth-család szanálja a gyulafehérvári püspökséget, Lengyel Irén válóperének okai, a „Hangya“ rehabilitálása és még számos színes cikk és riport élénkíti a nívós hetilapot. Ára 12 lej és minden hírlapárusítónál kapható.

* Biztosítsuk életünket és vagyónkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél. Képviselőt az ország minden helyiségében.

Zongorák

nálam jelenleg a következő árban kaphatók:
Uj Hoffmann pianino, 6 octávós 26,000 lei
Uj Hoffmann kereszthúros, 7 octávós 37,000
Uj Hoffmann zongora, kereszthúros, 7 octávós fekete 50,000
Uj, Partart Luner zongora, kereszthúros, 7 octávós, fekete 45,000
Uj Partart Luner zongora, kereszthúros 7 octáv, fekete 3 pedálos 52,000
Wirth, Lauberger, Produktiv, Stingl stb. 60,000
Használt zongorák 15,000 leitől feljebb.

5 évi jótállás 5 évi jótállás
STERNBERG
zongoraáruház, Oradea, Reg. Ferd. 14.

Még vonó

Párisból jelentőséggel és politikai visszafizetésére jelentést adta ki, hogy a tárgyalások folya-

A kormány üdvözl

(Bucaresti-Bukaresti tudósítójától.) Citta képviselő tudvalevő meginterpellálta Mionescu olasz-magyar barátságában, különösen nyilatkozatának reményei miatt. A kormány „dreptarea“ ma hosszabb ideig tartó ülést tartott, amelyen a román ország olyan külpolitikát diktálnak, amely a román országnak sikerül e-

Ex Libris

meg. Évi előfizetés 20 lej. LEPAG

— A francia Jeruzsálemből jelentik a franciák ismét megcáfolta a 30-án és 31-én elnyomulást rendelt a Hedzsasz-vasut és részben húzódik végig a völgyből jórészt már kizártak, akik pedig észak felé irányába menekültek. A francia kormány szerint az eredmény és nyugalom, mint az csapatok az utóbbi napokban.

Egyesületi hírek

Cionista élet zsidó otthon felállítását friss lendületet, foltothotban egymást terjesztő előadások, nista eszméket Nagytegeiben is eredményesen Keren Kajemet júkeretében ünnepelt zsidósága. Weisz alkalmából igen értékes előadások és a Pro Palesztina L. vits Iguac Keren, hogy Erec Jiszráé áldozatkészletet a tagjai vállalták több zsidó. A munka irányát dr. Winkler Mór. — A Barisszia lellelletében tartotta „vent“-jét. Héberül Jenő Morris Rosményét szavalt a cionizmus és cionizmus előadását vita követ. Ernő és Farkas I.

Tá

rádió hangja ram“ telcsérval kellemes, fogás és sista gáltat. — K. Vízonteladók Cluj, Ca

Még nem végleges a cári adósságokra vonatkozó orosz-francia megegyezés

Párisból jelentik: Tegnap jelentettük, hogy Franciaország és Oroszország között nagy-jelentőségű és politikai kihatásaiban is szenzációs egyezmény jött létre az orosz cári adósságok visszafizetésére. A francia külügyminisztérium az egyezményrel kapcsolatban most azt a jelentést adta ki, hogy a cári adósságok ügyében létrejött megegyezés még nem végleges és a tárgyalások folyamatban vannak az ügy perfektuálása érdekében.

A kormány lapja a béke megerősödését üdvözli az olasz-magyar barátságban

(Bucaresti-Bukarest, április 8. Az Uj Kelet tudósítójától.) Citta Davila nemzeti parasztpárti képviselő tudvalevőleg a kamara tegnapi ülésén meginterpellálta Mitilineu külügyminisztert az olasz-magyar barátság szerződés aláírása tárgyában, különösen az olasz sajtó és Mussolini nyilatkozatának rendkívül magyarbarát hangja miatt. A kormány félhivatalos lapja, az „Indreptarea” ma hosszasan foglalkozik az interpellációval és érthetetlennek tartja, hogy miért okozott olyan emóciót Mussolini beszéde. Olaszország olyan külpolitikát csinál, amilyent érdekei diktálnak és amilyent a békeszerződések kreálta helyzet megtartása előír. Ha Olaszországnak sikerül ehhez a politikához Magyar-

országot megszereznie, úgy ez egy nyert pont a béke konszolidációja felé.

Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy Magyarország tagja a Népszövetségnek, amelynek alapelve szintén a békeszerződések megtartása. Mussolininek szimpatianyilatkozata e konsziderációk megvilágításában természetesnek látszik, különösen, mert aláhuzta Olaszországnak és Magyarországnak a Habsburg-uralom ellen folytatott közös harcát, ami történelmi valóság. Bármilyen politikai aktus, amely a pacifikáláshoz hozzájárul, Románia békepolitikájában szívesen fogadott tény és épen ezért egyeseknek a nyugtalansága teljesen megmagyarázhatatlan.

Ex Libris négy nyelvű könyvismertető folyóirat. Még ma rendelje meg. Évi előfizetés 120 lej, egy szám 20 lej. LEPAGE Cluj.

— A francia hadműveletek Szíriában. Jeruzsálemből jelentik: A szárazabb idő beálltával a franciák ismét megkezdték hadműveleteiket. Március 30-án és 31-én Vallier tábornok koncentrikus előnyomulást rendelt el a Lega-terület ellen, amely a Hedzsasz-vasut és a Dzsebel Drus északnyugati részén húzódik végig. A fölkelőket sziklarejteikeiből jórészt már kizavarták. Nagy veszteségeik is voltak, akik pedig élve maradtak, a szélrózsa minden irányába menekültek, vagy a franciák fogságába estek. A francia főparancsnokság jelentése szerint az eredmény teljes és Legában olyan a rend és nyugalom, mint a Ghuta-vidéken, ahol a francia csapatok az utóbbi hónapokban állították helyre a nyugalmat.

Egyesületi hírek

Cionista élet Nagyváradon. A Pável-utcai zsidó otthon felállításával Nagyvárad cionista élete friss lendületet, fokozottabb élénkséget nyert. Az otthonban egymást követik a kulturális és ismeretterjesztő előadások, amelyeknek segítségével a cionista eszméket Nagyvárad zsidóságának szélesebb rétegeiben is eredményesen tudják terjeszteni. — A Keren Kajemet jubileumát vetítették előadás keretében ünnepelte meg az Otthonban Nagyvárad zsidósága. Weisz Ödön Lipót tartott az ünnepség alkalmából igen értékes előadást a zsidó nép kötelességeiről és a föld megváltásának jelentőségéről a Pro Palesztina Liga tagjai részére. Dr. Markovits Ignác Keren Kajemet-biztos rámutatott arra, hogy Erec Jiszráél földjének megváltása fokozott áldozatkészséget vár a világ zsidóságától. A Liga tagjai vállalták több száz sürgönyblanketta elhelyezését. A munka irányításában dr. Weimann Jenőné, dr. Winkler Mórné és Katz Rudolfné vesznek részt. — A Barisszia lelkes ifjúsága igen szép közönség jelenlétében tartotta meg ünnepi „Allgemeine Convent”-jét. Héberül szavalt Landau Adolf, Frank Jenő Morris Rosenfeld „Der Sturm” című költeményét szavalt el, Lindenfeld Ernő pedig a Szocializmus és cionizmus címen tartott előadást. Az előadást vita követte, amelyben Grósz Péter, Glück Ernő és Farkas Béla vettek részt. — Vasárnap este

Táncolni

rádió hangja mellett kizárólag „Tungsram”-tölesér nélküli Konus hangszóróval kellemes, amely ideális tisztaságu, pattingós és sístergés nélküli erős hangot szolgáltat. — Kapható minden szaküzletben. Viszonteladók részére: „Tungsram”-nál Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 127. Telefon 201.

az Ivria önképzőkör rendezett ünnepélyt a nemrégien elhunyt nagy zsidó filozófus, Achad Haam emlékére. A megnyitót dr. Bárdos Imre, az E. Zs. N. Sz. helyi csoportjának elnöke tartotta, majd dr. Kohányi Rezső ismertette Achad Haam működését. Grósz Péter Bialiknak „Ha meghalok” című költeményét szavalt a héber nyelven. Dr. Váradi Ödön elnök és Kohn Gábor szavai után az ünnepség a Hatikva hangjai mellett szétoszlott.

— Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak gyűlése. Folyó hó 10-én vasárnap d. e. 10 órakor, Str. Maloasa 6. sz. alatt (Metropol épület) tartja nagy taggyűlését a Romániai Alkalmazottak Szövetsége cluj-i helyi csoportja.

* Érdekes tűzpróba-verseny. A világhírű „MINIMAX” kézitűzoltókészülékgyár kolozsvári vezérképviselete vasárnap d. e. 11 órakor a Sporttelep háta mögött verseny-tűzpróbát fog rendezni. Bemutatásra kerülnek fa és vegyi anyag okozta tüzek. A cég, amely most nagy apparátussal dolgozik Romániában is, a nagyközönség előtt bizonyítani kívánja, hogy készülékeinél jobbak nincsenek és ezért meghívta a versenyre az összes konkurrens gyárak képviselőit is, részvétel céljából. A zsiú a tűzrendészeti bizottság tagjaiból áll. A rendkívül érdekes verseny iránt óriási az érdeklődés.

— Megint stabilizálják a lengyel zlotit. Varsóból jelentik: Lengyelország hetek óta tárgyalásokat folytat Newyorkban egy 70 millió dolláros kölcsönről. A tárgyalások sikerrel biztatnak és a lengyel kormány már el is határozta, hogy a hetvenmillió dolláros kölcsönt felerészben a valuta stabilizálására, felerészben beruházásokra fogják felhasználni. Amerikának az a kívánsága, hogy a zlotit a dollárhoz viszonyítva 9:4 arányban stabilizálják.

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyukits kalap	650—750
Nyulször	450—550
Loden kalap	100—180
Gyapju kalap	200—350

Weisz Siegfried

Cluj, Calea Regele Ferdinand 10. (volt Wesselényi-u.)

A FIATALSÁG SZÉPSÉGÉT és UDESEGET FOKOZNI ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN PERLE DE PARIS JOCKEY CLUB FLEUR D'ELITE ETOILE DE FRANCE LADY EAUX DE COLOGNE ÉS ILLATSZER HASZNÁLATA UTJÁN LEHET

— Száz év múlva mindenki süket lesz Amerikában. Newyorkból jelentik: Hotel Mac-Alpinban háromszáz süket ember gyült össze bankettre, melyet a Nitchie School of Association rendezett. Ezen a banketten különös szerkezetű hangrösztön át mondtak beszédet a szónokok. A legérdekesebbet George Burton Hotchkiss mondotta. Edison üzenetét tolmácsolta a newyorki süketeknek. Edison azzal a jóslással kedveskedett közönségének, hogy 100 év múlva mindenki többé-kevésbé süket lesz Amerikában, mert a nagy városok folytonosan növekvő nagy lármáját nem lesz képes elbirni az emberi fül szerkezete. Edison, aki tudvalevően maga is süket, vigasztalni akarta ezzel a jóslással sorsának osztályosait. Azt is kijelentette, hogy a hallás nem is olyan fontos dolog, mert hiánya még elősegíti azt, hogy az emberek többet olvassanak, jobban használják a szemüket és más érzékszervüket és jobban tudnak koncentrálni bizonyos dolgokban, mert a fül utján felfogott hangok nem izgatják az idegeket.

— Eljegyzés. Geist Ibolyát eljegyezte Marmorstein Lajos Cluj.

— Kirabolták a pest-erzsébeti zsinagógát. Budapestről jelentik: Hírül adtuk, hogy csütörtökre virradóra ismeretlen tettesek kirabolták a pest-erzsébeti zsinagógát, ahonnan 30 ezer pengő értékben az összes kegytárgyakat elrabolták és a bereudefést tönkretették. A rendőrség a betörés ügyében a legerélyesebb nyomozást indította meg, de eredményre még nem jutott. Egyelőre összeállították az elrablott kegytárgyak listáját és azt eljuttatták a budapesti és környéke ékszerészeihez és zálogház-tulajdonosokhoz.

DECCA

Hordozható, világhírű angol beszélőgépek, lemezek legolcsóbbak RÉVÉSZ BÉLA zeneműnkreskedésében, Marosvásárhelyt. — Kérjen árajánlatot.

Magyar képviselők és szenátorok a Metropol-ban

étkeznek. Pontos kiszolgálás. Elsőrendű konyha. Bejárat Calea Victoriei, vagy Str. Academiei felől BUKAREST

Meinl Gyula

kávésbehozatala 1927. április hó 9-én Kolozsvárt, Piata Unirii 15. szám a. fióküzletében próbafőzést tart

melyhez tisztelettel meghívjuk. Nagybecsü ismerőseit kész örömmel látjuk. Izelítőt csak felnőtteknek adunk délelőtt 9 órától kezdve.

ák újra ni ztani

romnegyed részé- öi lapok foglalkoz- ással és rámutatnak ótöbbséggel fogják nincsenek is ki- dali és középpártok- más jelöltjük. A zizálnak legkevésbé ákben szívesebben zsonban egyáltalán a törekszik, hogy tosítékat kapjanak hivatalos politika lesz, mint volt. szik, hogy a huszi- k és a Vatikánnal A cseh néppártot áloszintűség szerint fogja. A nemzeti aktíve az elnök-

szőkött Holly- : A „Magyarság” ültlénnek hangzó ából kapott ká- zár, a nagyevü tanítványa, név- zacos merényletet lei feljelentették sát nem várva be, endőrség körözi.

avatalon. A halottját, a na- i-Bayreuthot az ták fel. Az opera at énekelt a ra- folyamán nagy ató tisztelőinek ent a következő ja haláláról: „A fájdalommal je- nitrie Popovici- ne 3 órákor meg- vezetöt veszít el b munkásságával operának és a ásában méltó he- tetése vasárnap, A gyászmenet a

a könyvtárt.

ogyéni Kiss Endre jelent meg. A po- Lajos bihari es- lap főbb cikkei: A reformisták gróf Majláth-család éget, Lengyel Irén rehabilitálása és élénkíti a nivós hírlapárúsítónál

s vagyunkunkat a Rt.-nál. Képvise- ében.

ák

árban kaphatók: lei 26,000 ctávós 37,000 áros, 7 oc- 50,000 eszthuros, 45,000 szthuros 7 52,000 tngl stb. 60,000 itől feljebb. 5 évi jótállás

RG

Reg. Ferd. 14.

Közgazdaság

Tőzsde

A piac ma erősen lanyha volt, mert a Banca Nationala tekintélyes devizakészleteket dobott kínálatba. Általában újabb lejemelkedést várnak.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 április 8 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3230-3240	—	—	491	3200	11024	18676	650 ¹ / ₄	1925 ¹ / ₂
Newyork ..	167 ¹ / ₂ -168 ¹ / ₂	51987	51987	2553	168	573	71090	3376 ¹ / ₂	—
London	817-820	2525 ³ / ₄	252550	12403	820	2783	345320	16407	48568
Páris	670-680	2036	2036	—	655	2245	2785 ¹ / ₂	13260	391 ³ / ₄
Milano	810-820	2503 ³ / ₄	2512	123 ¹ / ₄	820	2767 ¹ / ₂	3431	16360	481 ¹ / ₂
Prága	496-499	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	—	501	1697	210570	—	296 ¹ / ₂
Budapest ..	2930-2940	9080	9080	—	2980	—	12402	59112	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	290	1006 ¹ / ₂	1248 ¹ / ₂	5947 ¹ / ₂	176
Bukarest ..	—	315	315	1565	—	355	438 ¹ / ₄	21	61
Varsó	—	5795	5795	—	—	6415	7952	37887	—
Bécs	2360-2370	73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈	—	24	8059	—	475	—
Berlin ..	3980-3990	12325	12325	—	40	13587	16846	80012	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1565, Budapest —, Bécs 43850, Prága 2100.

Az idegen pénznemek új beváltási ára a CFR-nél. Április 8-tól kezdődően a külföldi valutában fizetendő illetékeknek a CFR a következő átszámítási kulcsot állapította meg: aranyfrank, vagy svájci frank 36 lej, francia frank 7.50 lej, német márka 44 lej, osztrák schilling 26.50 lej, pengő 33 lej, lengyel zloti 22 lej, cseh korona 5.80 lej, olasz lira 8.80 lej, dinár 3.50 lej, leva 1.40 lej.

Fontos módosításokon ment keresztül az új bélyegtörvény. Bukarestből jelentik: Manolescu helyettes pénzügyminiszter teljesen elkészült az új illetéktörvény tervezetével, amely lényegesen különbözik a Bratianu Vintila által kezdeményezett és Jon Lepadatu által elfogadott javaslatától. Megbízható információk szerint az új javaslat legfőbb újítása az, hogy kimaradt belőle a régi tervezetekben szereplő valutajavulási illetéktöbblet. Tudvalevő ugyanis, hogy az eredeti javaslat egyik intézkedése az volt, hogy a lej bizonyos árfolyamon aluli kurzusa esetén az illetékeket felemeli ugyanolyan arányban, amilyenben a törvény kihirdetése óta a lej vesztett az értékéből. Az egyenértékű illetékek (impozit pe echivalent) törlesztését 15 évre terjeszti ki a javaslat a régi tervezetben előírt 10 év helyett. Az örökösödési illetéket is sokkal enyhébben állapítja meg az új javaslat, amely harmóniába hozza a bélyegilletékeket is, olyanformán, hogy a regátban bevált illetékeket a csatolt területeken is bevezetik és viszont. Az új javaslatot még ezen a héten terjesztik be a parlamentben.

Meghosszabbították a bányajogok érvényesítésének határidejét. A tegnapi „Monitorul Oficial” egyszakaszos törvényjavaslatát közöl, amely a bányajogok validálására szükséges kérvények benyújtásának április 4-én lejárt határidejét július 1-ig meghosszabbítja.

Csak az erdészeti hivatal engedélyével leheterdőkötözési legelőknél kisajátítani. Az erdészeti hivatal révén a földművelésügyi minisztérium arról értesült, hogy az erdőségeknek közszéligelő céljára való kisajátításánál egyes járási agrárbizottságok vagy egyáltalán ki nem kéri, vagy pedig nem várják be az erdészeti hatóságok hozzájárulását. Tekintettel arra, hogy ez az eljárás ellenkezik az agrártörvény rendelkezéseivel, a földművelésügyi minisztérium értesítette a megyei agrárhatóságok elnökeit arról, hogy a jövőben bármilyen erdőkisajátítási ügyben előzőleg kérjék ki az illetékes erdészeti hivatal hozzájárulását. Amennyiben az erdészeti hatóságok késedelmesen válaszolnak, vagy meg-

tagadják a kisajátításhoz való hozzájárulásukat, az agrárbizottságok kötelesek erről jelentést tenni a minisztériumnak, amely meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Elmarad a kereskedelmi kamara panaszankétjának vasárnapi folytatása. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara ma a következő értesítést adta ki: A clujji Kereskedelmi és Iparkamara egyes kereskedők és iparosok kérésére folyó hó 3-ára értekezletre hívta össze Cluj város kereskedőit és iparosait, hogy megállapítsa a közszéligi adminisztráció és az igazságszolgáltatás terén fennálló bajokat és megkeresse az orvoslás módjait. Miután az értekezleten csak nagyon kevesen jelentek meg és az elhangzott felszólalásokból megállapítható, hogy egy ilyen értekezlet nem alkalmas a kérdés tisztázására, éppen a panaszok nagy száma miatt, a kamara ezt az értekezletet nem folytatja és felhívja az érdekelteket, hogy lehetőleg folyó hó 15-ig írásban terjesszék elő panaszait a vonatkozó igazolásokkal együtt. A kamara irodája a beérkezett panaszok alapján hivatalos szervei útján fog eljárni az illetékes fórumoknál orvoslás végett és az igazgatótanács meghallgatása után a kamarai központ útján fogja megkeresni az orvoslás módjait. Cluj, 1927. április 7. A kamara elnöksége.

Az osztrák-magyar hadikölcsönök amortizálása. Bukarestből jelentik: A központi adóügyi bizottság április 7-én tartott ülésében a következő elvi határozatot hozta: Az osztrák-magyar hadikölcsönöket az egyenes adókról szóló törvény 32. szakaszának 2. bekezdésében előírt feltételek mellett lehet amortizálni, kétes követelések címén. Az ilyen módon való törlesztésnek azonban csak akkor van helye, ha a hadikölcsöntartozásokat maguk a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek az amortizációt kérik, maguk is leírták és amennyiben ezek a tartozások a fegyverszünet megkötése előtti mérlegekben is a vállalat aktívái között szerepelt és azóta állandóan aktívként kezelték. — Ugyanebben az ülésében a bizottság kimondotta, hogy kivételesen 1927-re is érvényben maradnak az egyenesadótörvény 127. szakaszának 2-ik bekezdésében foglalt intézkedések, amelyek az 1921 előtt bérelt mezőgazdasági ingatlanokra vonatkoznak, ha a bérösszeg az illető birtok 1923-ban megállapított értéknek háromnegyedénél kisebb. Erre az évre tehát az 1927 évi revíziós törvényben megállapított új földadó kisebb lesz, mint amennyi a szerződés alapján volna.

A sékel a zsidó nép egységének és összetartozásának szimbóluma.

Cluj (Kolozsvár) legregibb confection-áruházába megérkeztek a legújabb

női modell-kabátok

elyem köpenyek 3500 leitől
Couvercot, Ripsz és Berberi szövetből 3000 leitől
Angol szövetből női kabátok 1500 leitől

a főpostával szemben (volt Wesselényi-utca) 25 sz.

kizárólag a DIAMANTSTEIN cégnél kaphatók.

Külön méret-osztály. Férfi öltönyök, Fregoli kabátok, felöltők nagy választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.
Tisztviselőknek nagy árkedvezmény

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédarálós Valódi Franck-hoz külsőleg a megítéléséig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag Valódi Franck a kávédarálósval kérünk.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCURESTI-BRASOV.

SELECT-MOZGÓ

Korda Mária

Önagysága, ki nem akar gyereket, mert szereti a „Charlestonit!”

Harry Liedtke

azonban legalább — tized akar.

Hogy kinek akarata győz, azt megláthatják a Select-mozgóban. E filmet az ismert Horváth Pál jazz-band-je fogja kísérni.

URANIA-MOZGÓ

Különleges műsor

Ellen Kürthy és Mészáros Gyula

Bajadér titka

(Istenek, emberek, állatok).

szenzációs drámában. A cselekmény a sötét Indiában folyik. Gyönyörű felvételek. Megható jelenetek. Monopol Ero

Halló!

Halló!

El ne mulassza,

ha olcsó és jó

harisnyát

akar venni, SÁNDOR TESTVÉREKET felkeresni, Regüle Ferdinand No 13. — és EDUARD SÁNDOR & Co. Főter 17.

Versenyen kívüli árak még csak pár napig.

1 pár I-a kötött női harisnya... Lei 45—
1 „ flor női harisnya... Lei 68—
1 „ céma női harisnya... Lei 85—
1 „ selyem fátol harisnya Lei 98—
1 „ tiszta selyem harisnya Lei 125—
1 „ férfi sokni... Lei 20—
1 „ férfi divatsokni... Lei 38—

Gyermekharisnyák már 18 Lei-től. Keztyük óriási választékban.

Miért

Közölte az Umann egy zsidó b... utazott. Amikor fogadták, akik e E nyilatkozatban dékának adott ki kívánja az ameri amelyet esetleg k

Wassermann... dött a zsidó ügye németek felé orie teljesen elidegeni nyerte meg a néz fiaskóról nagy a newyorki „Tog“-l író alábbiakban k

A nagyon nép jött Newyorkba, nagyrésze mégis — azzal a szándé dökkel vendégelté jött, csakis mint pedig fölkereste a világ nem figyelt különös esetet, s nem törődve na Pedig a zsidó vilá fogadta volna az sem a zsidó töme genciával nem ke

Előny

W

áruház
Nagy vála

Naran
Cit

nagyobb me

LÉB FI
Telefon 4-71.

Kiváló min

fab

valamin

fab

sepro
legolcsóbb

Farkas

bor és g
nagy

Cluj, Ca

Tele

Miért bukott meg Jakob Wassermann Amerikában?

Közölte az Uj Kelet, hogy Jakob Wassermann egy zsidó bankár meghívására Newyorkba utazott. Amikor partraszállott, zsidó újságírók fogadták, akik előtt rövid nyilatkozatot tett. E nyilatkozatban a hírneves író annak a szándékának adott kifejezést, hogy tanulmányozni kívánja az amerikai zsidóság különös életét, amelyet esetleg későbbi alkotásaiban felhasznál.

Wassermann azonban nem nagyon érdeklődött a zsidó ügyek iránt, hanem az amerikai németek felé orientálódott. Ezzel a zsidóságot teljesen elidegenítette magától, ellenben nem nyerte meg a németeket sem. A zsidó lapok a fiaskóról nagy cikkekben számolnak be. A newyorki „Tog“-ban Reuben Braimi híres jiddis író alábbiakban közli a Wassermann- esetet:

A nagyon népszerű Jakob Wassermann eljött Newyorkba, ahol elvégre olvasói és hívei nagyrésze mégis csak zsidó. De — ugylátszik — azzal a szándékkal jött ide, hogy nemzsidókkal vendégteljesse meg magát. Mint német jött, csakis mint német költő és regényíró. Itt pedig fölkereste a nemzsidó világot, ám ez a világ nem figyelt feléje, nem csinált belőle különös esetet, sőt feltűnő módon ignorálta, nem törődve nagy európai népszerűségével. Pedig a zsidó világ kétségtelenül ünnepélyesen fogadta volna az író, Wassermann azonban sem a zsidó tömegekkel, sem a zsidó intelligenciával nem keresett kontaktust, sőt Wasser-

mann, az író nem érdekelte Newyork zsidó élete sem, ami minden modern elbeszélő számára valóságos kincsébánya egy típusok, mint szituációk szempontjából. Wassermann elől ilyen módon elsiklott a zsidó és nemzsidó világ, de ezt — megérdemelte. A Columbia-egyetemen tartott előadást, elsőt és utolsót. Az előadást különben az egyetem német osztálya rendezte. A közönség csupa németből állott.

Voltak közöttük német zsidók és zsidó asszonyok is. Azonban igazi amerikaiak és zsidóságukat az amerikai környezetben is megörzött embereket nem lehetett látni. Én magam ott voltam és mondhatom, hogy nagyon kínos benyomást keltet az író fogadtatása és megállapítottam, hogyha a zsidó lapokban jelezték volna Wassermann előadását, Newyork legnagyobb termét megtöltötte volna a közönség és a költőt lelkesen ünnepelték volna. Így Igy azonban egy kis teremben tartotta előadását, ahol a publikum fagyos közönnnyel fogadta. Az elnök, — német ember lévén, — nyilvánvalóan soha nem olvasta Wassermann egyetlen novelláját sem és híg, színtelen beszéddel üdvözölte, néhány üres frázist mondott a német költőről, aki sok-sok regényt írt. A hangsúly a „sok“ szón, volt, a kvantitáson, nem a kvalitáson. Az amerikai újságok pedig elhallgatták az egész előadást.

Előnyös fizetési feltételek mellett vásárolhat

WEISS ELEK

áruházában, Cluj, Deák Ferenc-u. 14.

Nagy választék női és férfi szövetekben, selymekben, vásznakban és szőnyegekben. — Olcsó szabott árak. — Előnyös fizetési feltételek

Narancs egész és féléves sárga és vérvörös
Citrom 330

nagyobb mennyiségben kapható

LÉB FIVÉREK - Cluj
Telefon 4-71. Telefon 4-71.

Kiváló minőségű tisztán kezelt

בשר של פסח

fajborok

valamint kisütőn főzött

בשר של פסח

seprőpálínka

legolcsóbb beszerzési forrása

Farkas Lajos és Fia

bor és gyümölcspárlatok nagykereskedése

Cluj, Cal. R. Ferd. 82.

Telefon 12-34.

Convocare

Onorați semnatori al acțiilor pentru înființarea unei „Bănci de Credit Mărunt și Economie S. A.“ cu sediul în Somcuta-Mare sunt invitați a lua parte la adunarea generală constitutivă pentru înființarea băncii sus zise, care se va ține joi la 21 Aprilie 1927 la ora 1/211 a. m. în sala de sedințe a comunității israelită cu următoarea ordine de zi:

1. Alegerea președintelui și a grefierului al adunării generale constitutive și designarea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Stabilirea, că este sau nu asigurată capitalul social prin subscrierea și vârsarea regulată.
3. Fixarea statutelor societății.
4. Aducerea hotărârii în privinta înființării societății.
5. Luarea la cunoștință a membrilor numiți în consiliul de administrație pe trei ani de către fondatori.
6. Alegerea comitetului de Censori pe durata de un an.
7. Alegerea directorului administrativ.
8. Aducerea hotărârii în privința descărcării fondatorilor.
9. Eventuale propuneri.

Somcuta-Mare, la 5 Aprilie 1927.

Fondatorii.

של פסח ארטה. כשר
Orient pótkávè

elismert kitűnő minőségű, garantált tiszta cikoria. Készíti: Paschikusz Károly, kinek megbízhatóságát a legnagyobb bel- és külföldi rabbiakapacitások bizonyítják. Állandó nagy bizományi raktár

Boskovitz Lajos cégnél Cluj

Telefonszám 459

Telefonszám 459

Figyelem! Hölgyek és urak!

Harisnyák és mindenféle rövid- és hosszú áruk a legolcsóbban

Barabás & Co

cégnél szereshetők be. — Galea Regele Ferdinand (vált Szigethy hentesüzlet)

Női pamutharisnya L. 29-től feljebb
Női flohrharisnya L. 63-tól
Férfi pamutharisnya L. 19-től
Férfi flohrharisnya L. 65-től
Gyermekharisnya L. 20-től

Állandóan nagy raktár D. M. C. árukból! Angro és Endetail osztály!

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Te csak pipáld Ladányi! Óriási érdeklődéssel várja a közönség a szombatesti premiert, Csathó Kálmán Budapesten óriási sikert aratott új darabját, a Te csak pipáld Ladányi! Mihályfy László, Laczkó Aranka, Marsi Gizi, Hoykó Ferenc, Miklóssy Margit, Áldor Juliska, Székelyhidny Adrienne, Leővey Leó, Lantos Béla, Selmeczi fogják a Te csak pipáld Ladányi fűszereit játszani. Vasárnap este és hétfőn este megismétlik a Te csak pipáld Ladányi előadását.

A Névtelen asszony reprize. Évek óta nem szerepelt, a színház játékkönyvében Bisson izgalmas drámája a Névtelen asszony. A kolozsvári színház műsorának egyik legkedveltebb s leggyakrabban adott drámája volt a Névtelen asszony, amely eddig 24-szer került színre. A jövő hét elején új szereposztásban az igazgató rendezésében fog a Névtelen asszony színrekerülni.

Heti műsor

Szombat 3-kor: Tul a nagy Kriánon. (18-ik ifjuság előadás, igen olcsó helyárrakkal. Lengyel Irén, Tolnay, Hászszal. Sorozat 364.)
Szombaton 8-kor: Te csak pipáld, Ladányi. (Ujdonság, először. Premierbérlet 64. szám. Sorozat 365.)
Vasárnap 3-kor: Nem nőüllök. (Ötödször. Leszállított helyárrakkal. Poor Lili, Neményi. Sorozat 366.)
Vasárnap 6-kor: Gésák. (Rendes helyárrak. Lengyel Irén, Neményi, Tolnayval. Napibérlet 66. sz. A. Sorozat 367.)
Vasárnap fél 9-kor: Te csak pipáld, Ladányi. (2-odszor. Napibérlet 66 szám B. Sorozat 368.)
Hétfő: Te csak pipáld, Ladányi. (Napibérlet 67. sz. A. Sorozat 369.)

Hölgyeim kalap-ujdonságok

Megérkeztek a legszebb tavaszi Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 3 sz. (Wesselényi u.)
MOSKOVITS-salonba Hátul az udvarban. Átalakítások legizlésebben olcsón készülnek

Mindennemű husvéti fűszert, fajborokat, szilva és seprőpálínkát, és likőröket legelőnyösebben beszerezheti

SPÉTER MÓZES

fűszer- és gyarmatáru üzletében
CLUJ, Piata Mihaiu Viteazul No. 12
Kitűnő minőségű husvéti **bormazsola** kapható.

A világhírű kolozsvári

Heinrich-féle Szent-László fertőtlenítő szappan

megóv minden fertőző betegségtől

Hirdessen az Uj Keletben

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges letelelet csak úgy továbbítható ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

T. Hölgyek!

Modern bubu transformációk, Postiche frizetek felelősség mellett a legolcsóbban és legelkísmeretesebben nálam szerezhetők be Tartós villanyos ondulók, amelynek tartósságáért 6-7 hónapig felelek. Párisból kitüntető hajfestéseti téren. Minden színben, fejsmerhetetlenül, Párisi hennével, csak MUSSA Gyulánál kapható, Str. Memorandului 10. Estélyi és színes parókák köleszése.

A közönség tudomására hozom, hogy Maramaroszigeten levő **ד. ב. ש. נ.** vendéglőmet Bogdan Voda utról Dorobantilor (Magyar) utca 31-a áthelyeztem. Vendéglőmben abo-nensek felvételnek, valamint esküvőket is vállalom. Kittiño házikoszt. — Olesó árak. **Indovics Lázár** 2165

Átadó 2 szoba, konyha villanegyedben butor al vagy anélkül. Fővebbet az Astoria trafikban.

Intelligens zsidó családnál a belvárostan, egy vagy két urileány lakást és teljes ellátást kaphat földszoba használattal. Cím a kiadóban.

Suche intelligentes jüdisches Fräulein zu zwei Kindern von 5 und 6 Jahre, auf sofortigen Eintritt. Aufsicht des Haushaltes und Personals wird gefordert. Frau wtv. **Henrik Herz, Petroseni.** 2558

Eufurti dughagyma nagyobb tételben kapható Weisznál, Tudor Vladimirescu 6.

Értesítjük a nagyérdemű utazó közönséget, hogy **Sibiu, Reisporgasse** (Str. Avram Ianku) 41. szám alatt egy minden tekintetben kielégítő és modernül berendezett **בשר** éttermet nyitottunk. Szíves pártfogást kérnek a tulajdonosok. **KATZ ÉS GLÜCKMANN**

Börszakmában, valamint a nyersbőr kezelésben és könyvelésben teljes jártassággal több évi szak-képzéssel Erdély és Bánát területén bevezetve, utazói esetleg raktárkezelői állást keres, jelenleg is felmondatlan állásban levő fiatal ember. — „Börszakember” jelíggel a lap kiadóhivatala továbbít.

Hirdetési aqvizitort

magas jutalékkal alkalmaz helybnn végzendő munkára a „Hermes” Vasúti Menetrendkönyv Kiadóhivatala, Cluj, Strada Radu 4. (Óvár)

Alapítottatott 1874.

Reich B. Károly Fiai

Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötélárúk
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák stb.

Ezüstöt a legmagasabb napi áron vásárola

Tacâmul

ezüstáru és evőeszkögyár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Maramaroszigeten a Wiesel-féle **ד. ב. ש. נ.** bodegában szerezheti be legolcsóbban huskülönlegességeit. 2565

Frissen fejt helybeli **בשר** tej kapható Elek tejüzemében, Strada Solutia (Viz-u.) 8.

Perzsaszőnyegek-sége? akkor írjon a következő címre: **Schnhof Emilné „ORIENT” Szővőművészeti Iskola ORADEA-MARE**, Str. Episc. Ciorogariu No 14 mely már évek óta a legtekintélyesebb gyapú és selyem perzák, svéd és francia szövött gobelinnek, elsőrangú angol gyapjú és selyem fonalak, szőnyegtervek, szővőkellékek, legelőnyösebb beszerzési forrása. Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

Hol? Tűz van! Mikor?

a Sporttelep háta mögött **április 10-én vasárnap d. e. 11 órakor** itt tartja meg a világhírű

„MINIMAX” s. a. r. kézitűzoltókészülékgyár versenytüzpróbáját.

Bizonyítani kívánjuk, hogy a mi készülékeink a legjobbak. A versenyre nyilvánosan is meghívjuk részvételt céljából az összes konkurrens gyárat. Döntőn a tüzrendészeti Bizottság tagjaiból álló zsűri! — Érdeklődőket szívesen látunk. Belépés díjtalan. — Főtértől autóbussz közlekedés.

Azonnal házhoz szállít legolcsóbb **prima tüzifát** ölként, vagy aprítva **Fagyapótygár, v. GRÜN fatelep** Telefon 10.

Nagy 60 HP. elegáns Graef & Stiff **automobil** kitűnő karban levő motor és karossériával **eladó.** „OLEA”, Calea Victoriei N. Pasagiul Imobiliara — Bucuresti

Ajánlunk elsőmndű **בשר של פסה** italokat 50 literen felüli és vagon-tételekben mennyiségekben a legjutányosabb napiárakban és pedig: **Magurai fajborok:** rizling, királyleányka, muskotály szerémizöld, fourmin stb. 1-a Asztali borok és óborok is minden minőségben. Kisütőn főzött, saját termelésű szilvórium és seprópálinka. Megrendeléseket **Frații Feiger Testvérek** céghez — Simleul Silvaniei — kérünk

CARMOL

A legkiválóbb **Perless gloss-Apretura, Talpollitur,** valamint minden cipésziparhoz szükséges vegyi termékek a **MERCUR** készítmények. Gyártja: **Kozák és Sámson** Cluj, Str. Regina Maria 9. Telefon 7-19. — Kapható minden jobb bőrüzletben

בשר של פסה specialitás בשר של פסה

BOGSZA likörök

uradalmi husvétifajborok

szilvapálinka

kisütös seprópálinka

Bognár és Szántó minden jobb üzletben kapható erd. ker. Rt. Cluj, Calea Regele Ferd. 70.

Szerkesztőség, k hivatal és nyor Cluj-Kolozsvár, Str. L. Pop (Brassai-ut) Telefon: Szerk. és kiadóh 77 Zs. N. Sz. — — Egyes szám ára udvaron és vidéke Bukarestben is

1927 április 11

Nem mindem lesz a közeli napok szág polgársága. Máján április 24-én, nak Romániában. körülményei és ki- merőben különbözi számlálástól. A törvényhozási utó meghatározott és közökben. Vannak den öt évben tart példaul Németorszá államok, más orszá- deznek népszámlál- Olaszországban. R legnagobb ritkasá egészen különös és az államokat, hogy lálást rendezzenek. lálást rendezett a a háboru befejezés- mánia is megrende- vételét. De vajjon milye ok kényszeríti a ko rajtaütésszerű népsz- számlálás nem gyer- vagy pillanatnyi sz- hetne megrendezni. sok-sok milliójába és még többet emé- tok szakszerű feldó- ban hosszú hónapok hatóságok a népszá- tikusok ezreit alk- technikai kivitelére látunk. Csak két p- az egyik Goga belü- széde, amelyben do- jelenti a népszámlá- számlálási blankett- amelyre a polgárok Goga belügym- rendelését egészen l- tenelemben talán- dokolja meg. Szerin- rendkívül sok idege- országba, különösen Csehszlovákiából és idegenek, akik a be- szerint káros hatású- désére, nem állana- ellenőrzés alatt és megrendezni a né- adataiból derüljön k- vánatos elemek szá- indokolás. A népszá- más célokat szolgál- való, hogy segítség- geneket. Ez tisztán- funkció, amelyet az- manensen kell elve- nem is alkalmas m- őrzésére, mert ha- elemek el tudták ed- ségeket, az államb- hivatalok Scillait és könnyebben fognak- telen és ártatlan nép- Am ha már els- niszter arra, hogy e- számlálást rendezze- lett volna fordítania- lálás az idegenek P- őrzésén kívül a néps- szolgálja. Vagyis, ho- tudományos kutatásn